

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
A szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata	6
Általános helyzetkép	6
Demográfiai jellemzők	9
A működő szociális ellátórendszer bemutatása	11
1. Pénzbeli és természetbeni ellátások	11
2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások	13
2.1 Szociális alapszolgáltatás	14
2.2 Szociális szakosított ellátások	16
2.2.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények.....	16
2.2.2. Ápolást-gondozást nyújtó intézmények.....	17
2.2.3. Rehabilitációs intézmények	17
2.3. Gyermekjóléti alapellátások.....	18
2.3.1. Gyermek napközbeni ellátása	18
2.3.2. Gyermekjóléti központ.....	18
2.3.3. Gyermek átmeneti gondozása	19
3. Gyermekvédelmi szakellátás	19
4. Civil és egyházi szervezetek részvétele az intézményi ellátásokban.....	19
Szociális ellátások demográfiai jellemzői az önkormányzati intézményekben.....	24
1. Támogató szolgálat	24
2. Étkeztetés	24
3. Házi segítségnyújtás	25
4. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	26
5. Időskorúak nappali ellátása	26
6. Értelmi fogyatékosok nappali ellátása	27
7. Családsegítés.....	28
8. Margaréta Otthon és az Őszirózsa Időskorúak Gondozóháza.....	28
8.1. Margaréta Otthon	28
8.2. Őszirózsa Időskorúak gondozóháza	29

9. Platán Otthon	30
9.1. Idősek otthona	30
9.2. Fogytékosok otthona	31
9.3 Hetényi otthon	32
10. Bölcsődei ellátás	32
11. Gyermekjóléti szolgáltatás	34
Szerződéses partnerek által működtetett ellátások	36
1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat	36
1.1. Népkehények étkeztetés	36
1.2. Utcai szociális munka.....	36
1.3. Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ.....	36
1.4. Családok átmeneti otthona.....	39
2. SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa	40
A működő ellátórendszer finanszírozása és költségei	41
Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának ellátási kötelezettsége a jogszabályok tükrében	42
1. Pénzbeli és természetbeni ellátások	42
2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások	43
SWOT analízis	46
Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos céljai és programjai	46
Fejlesztési feladatok az önkormányzat szociális intézményeiben	47
1. Szakmai előírásokból adódó intézményi fejlesztések	47
2. Szociális alapszolgáltatások, idősek és hajléktalanok átmeneti ellátása	49
3. Platán Otthon	51
4. Margaréta Otthon	52
5. Gyermekjóléti alapellátás	52
6. Felügyeleti szervek feladatellátással kapcsolatos megállapításai	53
Bács-Kiskun megye területén működő szolgáltatási rendszer	54
1. A megyei szociális intézményrendszer.....	54
1.1. Tartós elhelyezést nyújtó szociális intézmények.....	55
1.1.1. Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény.....	55

1.1.2. Kiskunhalasi Pszichiátriai és Fogyatékos Betegok Otthona	56
1.1.3. Lajosmizsei „Nefelejcs Ház” Időskorúak Otthona	56
1.1.4. Bácsborsódi „Őszi Napfény” Integrált Szociális Intézmény.....	57
2. A megyei szociális intézményrendszer korszerűsítésének irányai:	58
3. Gyermekvédelmi intézményrendszer	59
A hiányzó feladatok biztosítása, illetve egyes ellátások bővítései	62
1. Szociális ellátás	62
1.1. Alapszolgáltatások	63
1.2. Szakosított ellátások	63
1.2.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények.....	63
1.2.2. Ápoló-gondozó, illetve rehabilitációs otthonok	64
2. Gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások	64
3. Egyes, már működő ellátások bővítésének lehetősége	64
4. A fejlesztések ütemezése és forrásai	65
Az intézmények racionális működésének vizsgálata.....	68
Az esélyegyenlőség megteremtése	69
1. Akadálymentesítés	69
2. Tartós munkanélküliek és csökkent munkaképességűek foglalkoztatása	69
3. Ifjúsági Cselekvési Terv	70
2010-2012-ben elért eredmények	71
További várható eredmények és a megvalósítás nehézségei	77
Felhasznált jogszabályok és dokumentumok:	79

I. BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény** (a továbbiakban: **Szt.**) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat feladata a szociális szolgáltatástervezési koncepció elkészítése. Az **Szt.** meghatározza azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a koncepciónak különösen tartalmaznia kell. Ezek a következők: a lakosságszám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, az ütemterv a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei, az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége, a megye, főváros területén működő szolgáltatási rendszer struktúrája, legfontosabb jellemzői, a szolgáltatások iránti igények alakulása, a várakozók száma, korösszetétele, legfontosabb szociális jellemzői, a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányai.

A gazdasági törvényszerűségek Nyugat-Európában már bebizonyították ugyan, hogy a szociális túlvállalás nem lehet célravezető út, ám elismerik és nyíltan deklarálják, hogy az államnak úgynevezett szolidaritásból fakadó kötelezettségei vannak.

A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy a társadalom különféle alrendszereinek működése folytán úgy az egyén, mint annak kisebb-nagyobb közösségei, különböző módon strukturált csoportjai számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben magukról ideiglenesen vagy véglegesen, elfogadható szinten nem tudnak gondoskodni. Olyan zavarokkal küzdenek, amelyek társadalomba való be- vagy visszailleszkedésüket akadályozzák, normális életvitelük, illetve megélhetésük tehát mások közreműködése nélkül nem biztosítható. E helyzetben a társadalom (végső soron az állam) – a szolidaritási elv jegyében – valamilyen módon (netán többfajta eszköz együttes alkalmazásával) segítőleg lép fel.

A szociális gondoskodás feladata tehát nem kevesebb, mint az, hogy a társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzeteket feltárja, s azokra – a jog által kínált lehetőségek keretei között – reagáljon. Találja meg azokat az eszközöket, amelyekkel a felmerülő problémák a leghatékonyabban kezelhetők, egyidejűleg biztosítsa, hogy ez a beavatkozás az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsa, s ugyanakkor a közösség (a többi nem veszélyeztetett állampolgár) védelme is megvalósuljon. A mai felfogás szerint a szociális feladatok körébe tartoznak a szociális (társadalmi) rehabilitáció eszközei és intézményei. A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulanak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékoság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek stb.) beilleszkedési zavarokkal küzdenek.

A szociális védőháló „megszövése” azonban nem egyetlen intézményrendszer, hanem szervezetrendszerek együttműködésének feladata. Az állami feladatvállalás meghatározó elve

ebben a rendszerben a szubszidiaritás, amely több szinten is megjelenik. Ennek harmadik szintje a rászorultsági szint, amelyen az állami (és önkormányzati) segítség akkor lép működésbe, ha az egyén létfeltételei másként nem biztosíthatók. Az Európai Közösségek szabályai kezdetben arra irányultak, hogy a szociális szféra tekintetében egységes szabályozást alakítsanak ki. Ezt az elvet azonban – úgy tűnik – mára feladták. A három lényeges összehangolandó terület: a munkanélküliség leküzdése, a lét- és munkafeltételek javítása, illetőleg a szociális partnerek részvételi jogainak biztosítása.

Jelenleg hazánkban a kiterjedt gondoskodás pénzügyi feltételei nem adóttak, de az elv érvényesítéséről az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk miatt nem mondhatunk le, hiszen az Európai Unió egyik alapgondolata már a Római Szerződés óta épp a szociális feltételek tagállamokra, illetve egész Európára kiterjedő biztosítása volt és maradt.

A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció elsődleges célja, hogy a város minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan (jogszabályban rögzített) ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják. További cél, hogy a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak, és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek. Ugyanakkor, bár a koncepció készítését az Szt. írja elő, az egységes szemlélet, illetve az integrált intézmények működése szükségessé teszi, hogy a koncepcióban az önkormányzat gyermekjóléti intézményekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos kötelezettségei és fejlesztési elképzelései is teret kapjanak.

A koncepcióhoz összegyűjtött adatok, illetve statisztikai mutatók révén a város lakosságának demográfiai, foglalkoztatási helyzete, ellátottsági mutatója válik ismertté. Az adatok, illetve a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények javaslatai alapján az igényekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúra kialakítása és a jelenlegi szolgáltatások fejlesztése a legfőbb feladatunk.

A biztonságos finanszírozási és működési háttér megteremtése érdekében viszont át kell tekinteni a fejlesztés, illetve a működtetés költségvetési vonzatát, valamint a szükséges erőforrások strukturálását és ütemezését.

Kecskemét Megyei Jogú Város Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióját a Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése először a 779/2003. (XII.17.) KH számú határozatával fogadta el, majd ezt követően a 927/2005.(XII.21.) KH számú határozattal, az 595/2007. (XII.20.) KH számú határozattal, valamint a 480/2010. (XII.16.) KH számú határozattal vizsgálta felül. Ez a legutóbb felülvizsgált szolgáltatástervezési koncepció új adatokkal, a 2011-2012. években elért eredményekkel a jelenlegi helyzetnek megfelelően kiegészítésre került.

A koncepció felülvizsgálatának érdekében az adatok, vélemények és javaslatok megismerése céljából megkerestük a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot, a Magyar Államkincstár Bács-Kiskun Megyei Igazgatóságát, illetve önkormányzatunk által fenntartott szociális intézményeket is.

II.

A szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata

A koncepció célja:

- meghatározni a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit;
- részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az önkormányzat érvényesíteni kíván;
- elősegíteni a szociális, illetve a gyermekvédelmi törvény által szabályozott különböző típusú intézmények magasabb szintű, szükségletekhez igazodó feladatainak ellátását.

A koncepció feladata:

- elősegíteni egy egységes szociális szolgáltató politika kialakítását a településen;
- információkat biztosítani egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- információt adni a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára.

III.

Általános helyzetkép

Kecskemét Bács-Kiskun megye székhelye a Duna-Tisza közti Homokhátság közepén, közel azonos távolságban Budapest és Szeged között, a kelet-nyugat, illetve az észak-dél irányú főközlekedési utak kereszteződésében helyezkedik el, lakosainak (állandó lakosok és tartózkodási hellyel rendelkezők) száma meghaladja a 115.000 főt. A megyeszékhely gazdasági szerepe és munkaerő felszívó ereje jelentős, szerepkörének megfelelő teljes közigazgatási, oktatási, egészségügyi, kulturális és sport intézményi ellátottsággal rendelkezik.

A település szerkezetét tekintve láthatók a nagyvárost jellemző lakótelepek (Széchenyiváros, Árpádváros, Hunyadváros), bevásárló központok, áruházláncok de megtalálhatók a kertvárosi részek (Petőfiváros, Hollandfalu, Műkertváros, Rendőrfalu, Szeleifalu) és a csatolt településrészek is (Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva, Méntelek). A város sajátossága a rendkívül nagy területű és helyenként sűrűn beépített külterület is. (A város külterületi részeinek lakosság száma kb. 15.500 fő)

A városban mintegy 43.000 lakás található. A közművesítés aránya a településen az alábbiak szerint alakul:

Szennyvízhálózat + csapadékvíz:	90 %	
Ivóvíz:	95 %	
Elektromos áram:	belterület 95 %	külterület 85 %
Belterületi szilárd burkolatú utak:	70 %	
Gáz:	belterület 85 %	külterület 40 %
Távűtésbe bekapcsolt lakások:	11.194 db	

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Kecskeméten elsődleges az élelmiszer-feldolgozó ipar, illetve a multinacionális vállalatok üzemeiként létesült szerelő-feldolgozó jellegű könnyűipari tevékenység, valamint a MERCEDES gyár Kecskemétre településének eredményeként a járműipar.

A településen jelenleg óvodába 3.728, általános iskolába 8.469, középiskolába pedig 8.929 gyermek jár. A városi székhelyű felsőoktatási intézményekben 4.500-4.600 hallgató tanul. A 716 bölcsődei férőhelyre 2012 decemberében 808 gyermek volt beíratva.

A munkaképes korúak, a munkanélküli ellátásokban részesülők, valamint a nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

	2000 átlaga	2001 átlaga	2002 átlaga	2003 átlaga	2004 átlaga	2005 jan.-okt. átlaga
regisztrált munkanélküli	3.507	3.742	3.348	3.448	3.465	3.751
munkanélküli járad. jog	1.392	1.237	1.167	1.265	1.258	1.384
rendszeres szoc. segély	702	1.009	1.064	1.082	1.112	1.171
munkaképes korúak	67.493	68.580	70.753	71.336	71.514	72.219
területi mutató*	5,20 %	5,47 %	4,73 %	4,83 %	4,85 %	5,18 %

	2005 nov.-dec. átlaga	2006 átlaga	2007 átlaga	2008 átlaga	2009 átlaga	2010 átlaga	2011 átlaga	2012 átlaga
nyilvántartott álláskereső	3.433	3.479	3.985	4.335	6.039	5.942	5.553	5.421
járadék típusú ellátás	1.151	1.066	1.155	1.215	2.004	1.634	1.157	672
segély típusú ellátás	154	317	376	377	539	665	477	89
RSZS, RÁT, BPJ, FHT**	1.116	1.107	1.361	1.522	1.666	1.666	1.595	1.925
munkaképes korúak	72.219	72.722	73.402	73.644	74.718	74.845	74.769	74.720
relatív mutató***	4,8 %	4,88 %	5,43 %	5,89 %	8,08 %	7,93 %	7,42 %	7,26 %

* Területi mutató: a regisztrált munkanélküliek száma a munkavállalói korú népesség %-ában

** RSZS=rendszeres szociális segély (tartós munkanélküli), RÁT= rendelkezésre állási támogatás 2009-ben, BPJ= bérpótló juttatás 2010-2011. augusztusig, FHT= foglalkoztatást helyettesítő támogatás 2011. szeptembertől

*** relatív mutató (2006-ig területi mutató): nyilvántartott álláskeresők száma a munkaképes korú népesség %-ában

A statisztikák szerint a legnagyobb a munkanélküliség a 18-45 év közötti nők esetében, míg 56 év felett ez az arány a férfiak „javára” fordul. Szakképzettségi mutatók szerint a munkanélküliek aránya a szakképzetlenek között a legnagyobb, bár az országos tendenciához hasonlóan jelentős a friss diplomás munkanélküliek száma is.

Az egészségügyi alapellátásban 45 háziorvos, 22 házi gyermekorvos, illetve 18 fogorvos dolgozik. A háziorvosokhoz praxisonként átlagosan 2100 fő, a házi gyermekorvosokhoz 700

fő tartozik. Az átlagos betegforgalom nagysága havi bontásban a háziorvosoknál 1085 fő/hó/praxis, a házi gyermekorvosoknál 550 fő/hó/praxis.

A főbb betegségcsoportok sorrendben a hypertónia, a mozgásszervi betegségek, a diabetes, a szív- és érrendszeri betegségek, valamint a tápcsatorna betegségei.

A fogyatékosági támogatásban részesülő kecskeméti fogyatékos személyek száma a fogyatékoság jellege szerint:

mozgásszervi fogyatékos	490 fő
látási fogyatékos	355 fő
hallási fogyatékos	59 fő
értelmi fogyatékos	138 fő
halmozottan fogyatékos	22 fő

Forrás: Magyar Államkincstár Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága

Megjegyzés: A fogyatékos személyek száma valójában ennél több, arról azonban pontos adatokkal nem rendelkezünk. A fogyatékosági támogatásban részesülők száma csak egy iránymutatást jelent, mivel abban nem szerepelhetnek a kiskorú fogyatékos személyek, valamint azok sem, akik a támogatás helyett megtartották a magasabb mértékű családi pótlékot.

Kecskeméti lakóhelyű, tartós betegség vagy fogyatékoság miatt magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek száma: **2845 fő**

A kecskeméti nyugdíjasok, illetve járadékosok száma 2011-ben és 2012-ben az alábbiak szerint alakult:

2011. év

ellátási forma	fő
öregségi nyugdíj	19292
rokkantsági nyugdíj	5828
hozzátartozói nyugdíj	7235
árvaellátás	1139
mezőgazdasági szövetkezeti járadék	141
baleseti járadék	214
átmeneti járadék	83
rendszeres szociális járadék	831
rokkantsági járadék	287
rehabilitációs járadék	114
házastársi pótlék	217
egyéb nyugdíj, járadék, stb.	1798

2012. év

ellátási forma	fő
öregségi nyugdíjak	20390
korhatár alattiaknak járó ellátások	2552
rokkantsági és rehabilitációs ellátások	3970
hozzátartozói nyugdíj	7245
árvaellátás	1086
mezőgazdasági szövetkezeti járadék	116

baleseti járadék	211
rokkantsági járadék	281
házastársi pótlék	200
egyéb nyugdíj, járadék, stb.	1634

Forrás: Nyugdíjfolyósító Igazgatóság

Megjegyzés: Aki többféle ellátást kap, több számadatban is szerepel!

A szenvedélybetegségek, illetve a pszichiátriai betegségek esetében teljesen pontos adatokkal a város vonatkozásában, főleg a látencia miatt, nem rendelkezünk. Jellemző az, hogy a nyilvántartott drogbetegek száma növekszik, amely nem csak a droghasználat terjedésének tudható be, hanem annak is, hogy többen jelentkeznek orvosi segítségért. Ugyancsak növekedés tapasztalható a szenvedélybetegségben szenvedők leszázalékolása tekintetében.

IV. Demográfiai jellemzők

A város állandó népessége 2012. december 31-én 112.203 fő, lakónépessége 116.093 fő. A népesség legfontosabb adatai 2012. december 31-én:

állandó népesség száma:	112.203
lakónépesség száma:	116.093
férfiak aránya:	47,2 %
nők aránya:	52,8 %
gyermekkorúak aránya (0-14 év):	14,9 %
középkorúak (15-61 év):	66,8 %
időskorúak (62 évtől):	18,3 %

Forrás: Helyi vizuál regiszter

A két évvel ezelőtti állapothoz képest a város lakosságszáma kis mértékben növekedett. A gyermekkorúak és középkorúak aránya csökkent, az idősek aránya viszont ezzel szemben növekedett.

A népesség kor szerinti megoszlása évenként (állandó népesség) 2001-2006 között

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0-14 éves korig	18441	18219	17807	17576	17285	17081
15-29 éves korig	25087	24955	24617	24136	23489	22972
30-39 éves korig	15130	15559	16003	16765	17625	18376
40-59 éves korig	30920	30887	30766	30505	30489	30639
60 évtől	19073	19483	19756	20347	20756	21023
Összesen	108651	109103	108949	109329	109644	110091

Forrás: Helyi vizuál regiszter

Mivel a nyugdíjkorhatár emelkedett, a népesség kor szerinti megoszlását a fentitől kissé eltérő korcsoportok szerint vizsgáltuk 2007-2011 között:

***A népesség kor szerinti megoszlása évenként (állandó népesség)
2007-2012 között***

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
0-14 éves korig	17042	17031	16861	16832	16896	16891
15-29 éves korig	22489	21983	21512	21176	20939	20643
30-39 éves korig	18921	19274	19467	19567	19620	19446
40-61 éves korig	33308	33588	33790	33977	34147	34200
62 évtől	18974	19232	19645	20127	20553	21023
Összesen	110734	111108	111275	111679	112155	112203

Az adatokból látható, hogy Kecskemét város lakossága az országos tendenciával ellentétben növekszik, amelyet elsősorban a városba beköltözők számának növekedése okoz. A városba beköltözők arányának növekedése főleg a város munkaerő felszívó erejét bizonyítja.

Férfiak és nők aránya korcsoportos bontásban (2012. állandó népesség)

	0-14 év	15-29 év	30-39 év	40-61 év	62 évtől
Férfi	8589	10417	9669	16223	8071
Nő	8302	10226	9777	17977	12952
Összesen	16891	20643	19446	34200	21023

Forrás: Helyi vizuál regiszter

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkénel, ami országos tendencia is. Érdekes, hogy a településen minden évben több fiú születik, mint lány, viszont a 30 éves korosztályt elérve a nők javára fordul a népességi mutató.

A népességi adatokból a családi állapot szerinti megoszlást is láthatjuk, melyek a következők:

Népesség megoszlása családi állapot szerint (2012. állandó népesség)

	hajadon/ nőtlen	házas	özvegy	elvált	házassága megszűnt	nem ismert
Férfi	26404	18751	1282	5507	1	1024
Nő	23476	19602	7120	8319	12	705
Összesen	49880	38353	8402	13826	13	1729

Forrás: Helyi vizuál regiszter

A településen bekövetkezett legfontosabb demográfiai változásokat az alábbi táblázat mutatja:

Demográfiai változások a település lakosságstatisztikai adatában

Megnevezés*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Születések	2017	1851	2119	2140	2227	2205	2227	2181	2161	2256
Halálozások	2072	2164	2108	2156	2115	2139	2121	2145	2199	2204
Házasságkötések	610	620	609	546	624	525	511	515	417	396
Válások	328	327	309	157	265	290	290	295	314	280

* A településen történt összes anyakönyvi esemény száma

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Amint ez a táblázat mutatja, a Kecskeméten született gyermekek száma az utóbbi években a 2200 fő körül mozog (ebben a számban azonban nem csak a kecskeméti lakhellyel rendelkező, hanem az összes Kecskeméten született gyermek is benne van).

V.

A működő szociális ellátórendszer bemutatása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az Szt., valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján biztosítja a gyermekjóléti alapellátásokat. A szociális igazgatás hatósági feladatait és a város szociálpolitikai ellátórendszerének koordinálását a Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Osztálya látja el. A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban az ellátások iránti igény dinamikus növekedést mutat, a tendencia hátterében a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak. Ezzel egyidejűleg a szociális kiadások súlya is jelentős mértékben növekedett.

1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Az Szt-ben és a Gyvt-ben meghatározott anyagi támogatások nagy részénél a jogosultsági feltételek konkrétan kidolgozásra kerültek. Más ellátások esetében – mint pl. az átmeneti segély – csekély mértékű eltérés engedélyezett. A pénzbeli támogatásoknál megállapítható, hogy a legnagyobb összeget a rendszeres jellegű segélyekre fizeti ki az önkormányzat, amelyek közül kiemelkedik az aktív korúak ellátása (ezen belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatás). A 2006. évtől új támogatási formaként jelent meg az adósságkezelés, amelyet egyre többen vesznek igénybe. Ez azt a sajnálatos ténytet mutatja, hogy egyre emelkedik az adósságokkal küzdő családok/háztartások száma.

A 2001. évben került bevezetésre az aktív korú nem foglalkoztatott személyek közcélú foglalkoztatása, amely az évek során jelentős változáson ment keresztül, ennek ellenére minden évben jelentős számú munkanélkülit foglalkoztatott az önkormányzat a különböző önkormányzati fenntartású intézményeknél és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál, valamint a Polgármesteri Hivatalban.

A támogatások egy része jelentős változásokon ment keresztül 2006-2007-ben. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás beépült a családi pótlékba, helyére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény került. A munkanélküliek rendszeres szociális segélye családi jellegű támogatássá változott, ami azzal a kedvezőtlen változással járt, hogy a segély összege az esetek többségében nem ösztönözte a munkaerőpiacra való visszatérést. Ez 2010-től ismét megváltozott és családi jellegét elveszítette.

A pénzbeli és természetbeni támogatásokat döntésre a Családvédelmi Osztály készíti elő. A 2000. évtől kezdődően a jelentősebb pénzbeli és természetbeni támogatások igénybevételét az alábbi táblázatok mutatják.

Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása 2000-2005

Év/fő	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Időskorúak járadéka	145	134	128	117	116	113
Aktív korúak ellátása (RSZS,RÁT,BPJ,FHT)	978	1158	1168	1215	1297	1258
Lakásfenntartási támogatás	2209	1901	1808	1696	1345	1958
Átmeneti segély	352	410	444	713	1550	2266
Temetési segély	336	268	270	182	169	183
Ápolási díj	281	314	346	359	372	400
Rendszeres gy.védelmi támogatás/kedvezmény	5616	6277	5568	5020	4923	4872
Rendkívüli gy.védelmi támogatás	2348	2013	2060	1388	1194	1658
Közztemetés	106	93	112	110	38	53
Közügygyellátás	4186	4311	4288	4473	4291	4613
Adósságcsökkentési támogatás						

Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása 2006-2012

Év/fő	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Időskorúak járadéka	110	87	91	92	85	88	82
Aktív korúak ellátása (RSZS,RÁT,BPJ,FHT)	1329	1815	1994	2800	2865	2895	2644
Lakásfenntartási támogatás	2924	2565	3646	3791	3811	4564	4405
Átmeneti segély	3115	3865	3445	4817	5358	4404	4040
Temetési segély	186	165	164	176	149	120	99
Ápolási díj	442	438	416	464	505	533	565
Rendszeres gy.védelmi támogatás/kedvezmény	3755	3870	4184	4720	5128	4369	4110
Rendkívüli gy.védelmi támogatás	2174	2178	2548	3763	3968	3150	3030

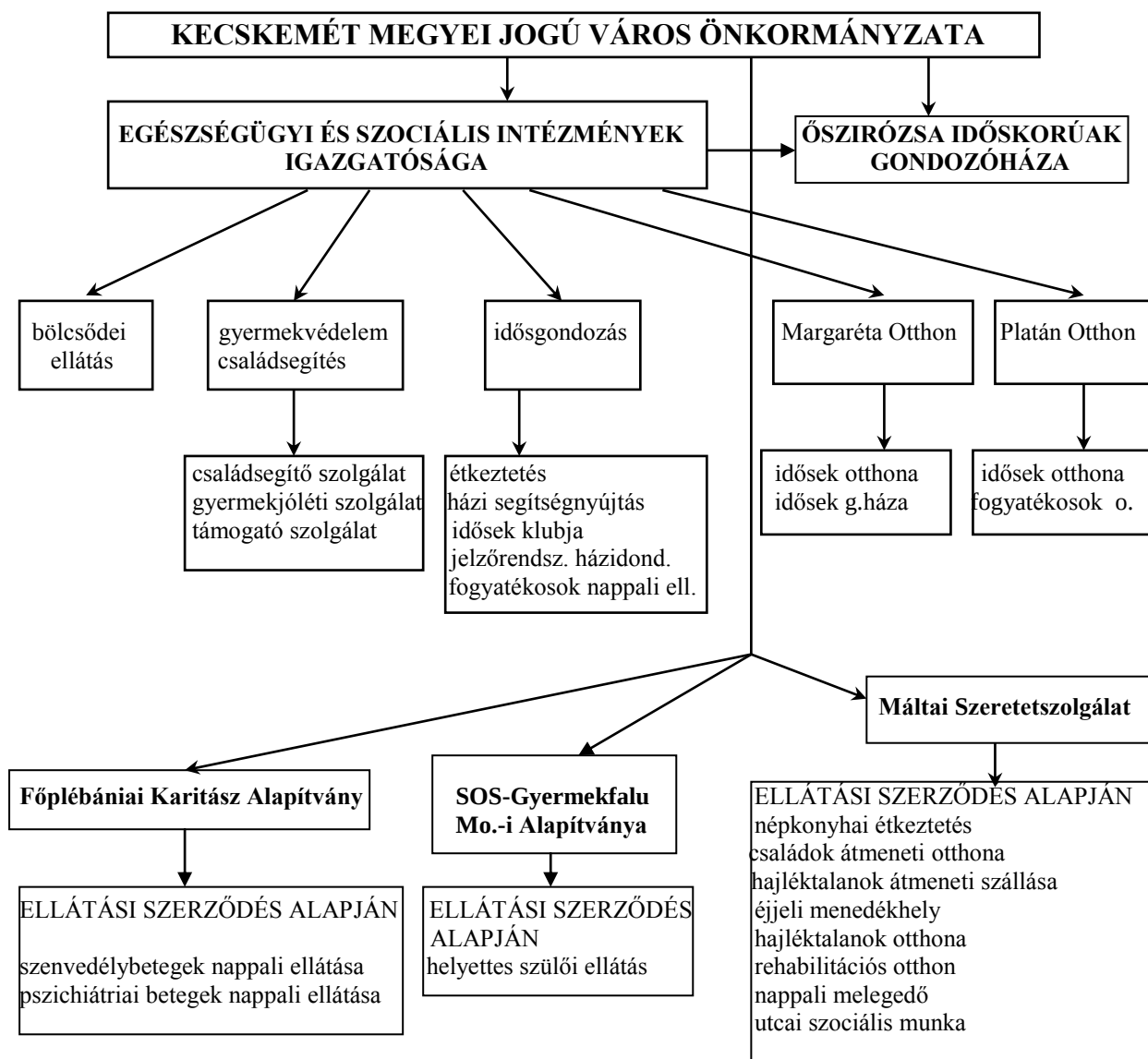
Köztemetés	55	43	50	46	51	64	75
Közyógyellátás	2971	3256	3328	3418	3409	3438	3348
Adósságsökkentési támogatás	118	129	228	423	595	604	591

Forrás: Polgármesteri Hivatal

A pénzbeli és természetbeni ellátások esetében 2013. január 1-jétől változás állt be, mivel ettől az időponttól az alanyi jogon biztosított közgyógyellátásról és ápolási díjról, valamint az időskorúak járadékáról és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságról a járási hivatalok döntenek.

2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A városban az önkormányzat által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátási formák az alábbiak szerint épülnek fel:

A szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat a 2007. július 1-jétől integrált intézményként működő Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (a továbbiakban: ESZII), valamint a 2010. április 1-től működő Ószirozsa Időskorúak Gondozóháza biztosítja. Az intézményi telephelyeken a foglalkoztatottak képesítése a törvényben meghatározott előírásnak megfelel. Két intézményi telephely – elsősorban a személyi feltételek, másodsorban pedig a tárgyi feltételek hiányossága miatt – 2014. december 31-ig ideiglenes működési engedéllyel rendelkeznek. Az ideiglenes engedélyekkel kapcsolatos hiányosságok megszüntetésére tett intézkedések folyamatosak, de az elérhető források csökkenése ezt a munkát igen nehézvé teszi.

2.1 Szociális alapszolgáltatás

Az ESZII által nyújtott alapszolgáltatások az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés, a támogató szolgálat, az idősek nappali ellátása és az értelmi fogyatékosok nappali ellátása.

Az **étkeztetés** keretében az ESZII gondoskodik azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább egyszeri meleg étkezéséről, akik azt önmaguk és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Étkeztetésben részesül az az igénylő is, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes az étkeztetésről más módon gondoskodni. Ellátási szerződés alapján a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gondoskodik 100 fő népkonyhai étkeztetéséről.

A **házi segítségnyújtás** keretében az ESZII gondoskodik azokról az időskorú személyekről, akik önmaguk ellátására nem képesek, illetve azokról, akik az egészségi állapotuk miatt erre rászorulnak, ezt az ellátási formát igénylik és gondozási szükségletüket az intézményvezető megállapította. A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** 1999. óta működik a városban. A szolgáltatás közvetlen állami támogatása 2010-től megszűnt, így ezt jelenleg 104 készülékkel működteti az intézmény. E rendszer segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, krízishelyzetben lehetőséget nyújt az ellátást igénybe vevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2013. július 1-jétől az állam kötelező feladatai közé tartozik, így működtetését nagy valószínűséggel a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság veszi át.

A **családsegítés** olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. E feladatot több átszervezést követően az ESZII egy központi telephelyen (a gyermekjóléti központ feladataival együtt, és kihelyezett ügyfélfogadást is tartva) biztosítja.

A **támogató szolgálat** speciális alapellátási feladat, mely a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátására jött létre. A szolgálat célja a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása. A támogató szolgálat közvetlen állami támogatása 2009-től megszűnt, ezt jelenleg pályázati támogatást igénybe véve tartja fenn az önkormányzat.

A **nappali ellátást nyújtó intézmények** tekintetében szintén jelentős szerepet vállal az ESZII. Az idősök nappali ellátása a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál.

A 2007. évi átszervezésig 7 telephelyen és 450 férőhelyen idősök nappali ellátása, illetve 20 férőhelyen hajléktalanok nappali melegedője működött. A nappali ellátást érintő jelentős normatíva-csökkenés miatt azonban a feladatot szűkíteni kellett, így 2008-tól az idősök nappali ellátása 5 telephelyen, 390 férőhellyel működött. A férőhelyek kihasználatlansága miatt az önkormányzat további átszervezésről döntött, így az idősök nappali ellátása 2010. október 1-től 4 telephelyen 290 férőhellyel működik.

Az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona 25 fő, családban élő enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos személy részére biztosít komplex gondozást. Az intézmény elsősorban a harmadik életévét betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozására, foglalkoztatására és nevelésére szolgál.

A népkonyhai étkeztetést ellátási szerződéssel 2004. január 1-je óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület biztosítja a Kecskemét, Hoffmann J. u. 11. szám alatti telephelyén. A hajléktalan személyek részére biztosítandó alapszolgáltatások közül az utcai szociális munkát, valamint a nappali melegedő ellátást ugyancsak ellátási szerződéssel, 2011. június 1-jétől szintén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület biztosítja.

Az egyes alapszolgáltatásokat önkormányzati intézményekben igénybe vevők számának változását az alábbi táblázat mutatja:

Egyes alapszolgáltatásokban részesülők száma 2000-2006 között

Év	Csak			étkeztetésben és házi segítségnyújtásban	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	idősek nappali ellátása	fogyatékosok nappali ellátása
	étkeztetésben részesül		házi segítségnyújtásban				
	helyben vagy elviszi	lakására szállítják	részesül				
2000	71	151	55	153	50	662	25
2001	62	216	63	160	50	652	25
2002	135	311	54	60	50	660	25
2003	143	289	62	116	50	649	28
2004	142	273	63	146	50	593	27
2005	186	259	71	165	71	613	29
2006	88	180	200	273	243	505	32

Egyes alapszolgáltatásokban részesülők száma 2007-2012 között

Év	étkeztetésben részesül		házi segítségnyújtásban	jelzőrend-szeres házi segítségnyújtásban	támogató szolgálat	utcai szociális munka	idősek nappali ellátása	fogyatékosok nappali ellátása
	helyben vagy elviszi	lakására szállítják	részesül					
2007	117	324	499	269	41	12	461	32
2008	168	339	407	152	51	19	391	32
2009	160	366	393	141	54	11	405	32
2010	253	702	398	124	53	-	288	32
2011	208	660	391	108	61	-	425	35
2012	231	770	406	106	64	-	438	31

Forrás: KSH statisztika

2012-ben a Családsegítő Szolgálat segítségét **2.628 fő** vette igénybe.

A családsegítő szolgáltatást igénybevevők hozott problémái elsősorban anyagi jellegűek, ezt követi az ügyintézéshez történő segítségkérés, illetve a foglalkoztatással kapcsolatos problémák. Az esetkezelések közül számottevő a szociális-mentális esetkezelések száma, ezt követi a pszichológiai esetkezelés és a jogi esetkezelés.

2.2 Szociális szakosított ellátások

2.2.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Időskorúak átmeneti elhelyezését biztosító szolgáltatásokat két önkormányzati intézmény is nyújt Kecskeméten: az ESZII a Margaréta Otthonban, illetve az Őszirozsa Időskorúak Gondozóháza a Kecskemét, Nyíri út 77/A. szám alatti telephelyen (ugyancsak a Margaréta Otthon épületében). A két intézmény összesen 28 férőhelyen biztosítja az ellátást azon időskorú személyek részére, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület ellátási szerződéssel 2011. június 1-jétől további átmeneti ellátásként hajléktalanok éjjeli menedékhelyét (39 férőhely) és hajléktalanok átmeneti szállását (13 férőhely) működtet. Az éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

2.2.2. Ápolást-gondozást nyújtó intézmények

Ápolást-gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásokat nyújt az ESZII a Margaréta Otthonban (240 férőhely), illetve a Platán Otthonban (idősek otthona 145 férőhely, fogyatékosok otthona 100 férőhely).

Az idősek otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását, gondozását végzik, akiknek a gondozási szükséglete a napi négy órát meghaladja, egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, de az a napi négy órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkező, 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni. Ezen intézményekben a demens személyek elhelyezéséről külön gondozási csoportban kell gondoskodni, amely mindkét telephelyen biztosított.

A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség. A fogyatékos személy részére biztosítani kell szinten tartó, képességfejlesztő, munka jellegű foglalkozást, továbbá sport és szabadidős tevékenység végzését is. Jelenleg az intézmény e tevékenységeket igen magas szinten egy külön foglalkoztató épületben végzi.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat ápolást-gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásként – ellátási szerződéssel 2011. június 1-jétől – hajléktalanok otthonát működtet 28 férőhellyel. A hajléktalanok otthonában olyan hajléktalan személy gondozását kell biztosítani, akinek az ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és kora, egészségi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

A fogyatékosok bentlakásos ellátásának kötelezettsége 2013-tól kezdődően az államot terheli, így ettől az évtől az ESZII Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti telephelyén működő fogyatékos részleg működését az állam külön megállapodásban rögzített módon finanszírozza.

2.2.3. Rehabilitációs intézmények

Hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét működtet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat az általa fenntartott Komplex Hajléktalanellátó Központban. Ez a tevékenység szintén része az önkormányzattal kötött ellátási szerződésnek, így az önkormányzat a számára előírt ellátási kötelezettségét a hajléktalan ellátás területén teljesítette. A rehabilitációs intézményi részleg 21 férőhellyel működik.

Az elmúlt években egyébként a szociális intézmények által nyújtott személyes gondoskodás területén kedvezőtlen tendenciák indultak meg. Megnőtt a bentlakásos intézményi ellátásra szorulóknak száma, ezzel egyidejűleg azonban jelentősen emelkedett az alapszolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait igénybe vevő időskorúak száma is, elsősorban az étkeztetés tekintetében.

2.3. Gyermekjóléti alapellátások

2.3.1. Gyermek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását az ESZII hét önkormányzati bölcsőde működtetésével 716 férőhelyen biztosítja. A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését oldja meg. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható bölcsődében.

Bölcsődei férőhelyek és felvettek számának alakulása

Év	Férőhelyek száma	Felvettek száma*
1998	600	764
1999	600	736
2000	600	671
2001	600	655
2002	600	662
2003	600	662
2004	600	774
2005	600	802
2006	600	824
2007	600	770
2008	600	777
2009	600	778
2010	716	828
2011	716	851
2012	716	808

*December 31-i adatok

A statisztikai adatok szerint 2004-től folyamatosan magas szinten van a bölcsődék kihasználtsága. A 2010. január 1-től hatályba lépett jogszabályi változás lehetővé tette a bölcsődék férőhelyeinek adminisztratív módon történő emelését, így 2010 júliusától a 600 bölcsődei férőhely 716-ra emelkedett.

2.3.2. Gyermekjóléti Központ

Az ESZII működteti a Gyermekjóléti Központot, melynek keretén belül gyermekjóléti szolgáltatást, illetve speciális szolgáltatásként utcai és lakótelepi szociális munkát, kórházi szociális munkát, valamint kapcsolattartási ügyeletet kell biztosítani. A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges feladata a gyermek családban történő nevelésének elősegítése,

veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése. A gyermekjóléti szolgáltatásban végzett sokrétű gondozási tevékenységet az alábbi táblázat adatai is bizonyítják.

Gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége 2012-ben

Gondozási esetek	Gyermekek száma
Alapellátásban történő gondozás	1252
Védelembe vétel	308
Családba történő visszahelyezés, utógondozás	331
Összesen	1891

Forrás: KSH statisztika

2.3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

Ellátási szerződés alapján a Magyar Máltai Szeretetszolgálat működteti az általa létrehozott 21 férőhelyes családok átmeneti otthonát, ahol a gyermek és szülője együttesen helyezhető el, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és a gyermeket emiatt el kellene választani a szülőtől. Ugyancsak ellátási szerződés alapján az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa 5 főnek biztosít helyettes szülői ellátást.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében az ESZII 12 férőhelyes gyermekek átmeneti otthonát működtetett 2001-től 2012 áprilisáig. Az intézmény szolgáltatásait 2009-től egy gyermek sem vette igénybe, ezért a működést be kellett szüntetni. A jövőre irányuló terv, hogy az átmeneti gyermekotthon működtetésére ellátási szerződést kössünk civil szolgáltatóval.

3. Gyermekvédelmi szakellátás

A 2009. január 1-jén hatályba lépett rendelkezések szerint a megyei jogú városi önkormányzatnak biztosítania kellett a szakellátás keretén belül az otthonot nyújtó, valamint az utógondozói ellátást, amely rendelkezés 2012. december 31-ig volt hatályban. A szakellátásokra vonatkozóan 2009. január 1-jei hatállyal önkormányzatunk megállapodást kötött a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzattal, majd 2010. augusztus 9-i hatállyal az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával. Ezzel egyidejűleg a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzattal kötött megállapodás azonnali hatállyal felmondásra került. Az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa nevelőszülői hálózat, valamint gyermekotthoni férőhelyek fenntartásával biztosította a Gyvt. szerinti ellátásokat.

Az ellátási kötelezettség a 2013. évtől az államot terheli, így az ellátásért csak 2012. december 31-ig fizettünk térítést az SOS-Gyermekfalu részére.

4. Civil és egyházi szervezetek részvétele az intézményi ellátásokban

Az önkormányzati fenntartású szociális intézmények mellett növekedést mutat az egyházi és nem állami fenntartású szociális szolgáltatók tevékenysége. Az sem elhanyagolható tény azonban, hogy az állami normatívák csökkenése, valamint a szigorú szakmai előírások miatt

több fenntartó is megszüntette a szolgáltatást. A kecskeméti ellátórendszerhez kapcsolódóan jelenleg az alábbi működési engedéllyel rendelkező nem önkormányzati intézmények működnek:

Fenntartó/Szolgáltató	Tevékenység/engedélyezett létszám
SOS-Gyermekfaluk Kecskemét Nevelőszülői Hálózata Kecskemét, Vízmű 22. SOS Vízmű utcai Lakásotthon 6000 Kecskemét, Vízmű u. 22. SOS Gát utcai Lakásotthon + külső férőhely 6000 Kecskemét, Gát u. 31. SOS-Ifjúsági Ház Lajosmizse 6050 Lajosmizse, Dózsa György u. 108.	otthon nyújtó ellátás: -nevelőszülői hálózat: 150 férőhely -helyettes szülői ellátás: 5 férőhely -lakásotthon: 34 férőhely utógondozói ellátás: 8 fő
BAUTIS Gondozási Ápolási és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. BAUTIS Szociális Szolgáltató Központ Kecskemét, Serleg u. 20.	étkeztetés, házi segítségnyújtás – 450 fő
SION Nyugdíjasház és Gondozási Központ Kecskemét, Budai u. 8-10.	idősok nappali ellátása – 60 férőhely szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás
SION Nyugdíjasház és Gondozási Központ Idősok Klubja Kecskemét, Szarvas u. 3.	idősok nappali ellátása – 60 férőhely szociális étkeztetés
SION Nyugdíjasház és Gondozási Központ Idősok Klubja Kecskemét, Fráter György u. 2.	idősok nappali ellátása – 40 férőhely
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Kecskeméti Csoport Gondviselés Háza Kecskemét, Hoffmann J. u. 11.	családok átmeneti otthona – 21 férőhely, nappali melegedő – 70 férőhely, népkonyhai étkeztetés, utcai szociális munka
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ Kecskemét, Matkói út 20.	hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye – 21 férőhely, hajléktalanok otthona – 28 férőhely, hajléktalanok átmeneti szállása – 13 férőhely, éjjeli menedékhely – 39 férőhely, nappali melegedő – 45 férőhely, utcai szociális munka
Mozgássérült Fiatalokért Alapítvány MoFa Segítő Ház- Házi Segítségnyújtó Szolgálat Kecskemét, Mária krt. 1.	házi segítségnyújtás
RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat Kecskemét, Fecske u. 20.	alacsonyküszöbű ellátás, szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali ellátása – 30 férőhely,

Kecskeméti Pro Homine Alapítvány Kecskeméti Integrált Támogató Szolgálat Kecskemét, Irinyi u. 62.	támogató szolgálat
Kecskeméti Jóléti Egyesület Szociális Ellátó Központ Kecskemét, Nyíri út 37. fsz. 20.	támogató szolgálat, utcai szociális munka
Wojtyła Ház Szociális Ellátó és Szolgáltató Nonprofit Kft Kecskemét, Egressy u. 5/B.	népkonyhai étkeztetés
„Silencio” Étkeztetési Szolgálat Kecskemét, Csabay G. krt. 1.	szociális étkeztetés
„Silencio” Nappali Melegedő Kecskemét, Csabay G. krt. 1.	nappali melegedő – 36 férőhely
„Silencio” Hajléktalanok Átmeneti Szállása és Éjjeli Menedékhelye Kecskemét, Csabay G. krt. 1.	hajléktalanok átmeneti szállása és éjjeli menedékhelye – 72 férőhely
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat Ellátottak számára nyitva álló helyiség: Kecskemét, Klapka u. 9-11. fszt. 6/B.	étkeztetés, házi segítségnyújtás – 750 fő
Huncutkák Családi Napközi Szolgáltató Nonprofit Betéti Társaság Huncutkák Családi Napközi Kecskemét, Széchenyi krt. 9.	családi napközi – 7 férőhely
Hetényi Élettér Képességfejlesztő és Családi Napközi Alapítvány Kerekerdő Családi Napközi 6044 Kecskemét-Hetény, Külsőnyír 101/D.	családi napközi – 7 férőhely
Szivárvány Családi Napközi és Fejlesztő Központ Szivárvány Családi Napközi Kecskemét, Belsőnyír 117/E.	családi napközi – 7 férőhely
Mókusvár Szolgáltató Kft. Mókusvár Családi Napközi Kecskemét, Pelikán u. 23.	családi napközi – 7 férőhely
Kecskeméti Micimackó Óvoda Közhasnú Alapítvány Zsebibaba Családi Napközi Kecskemét, Fácán u. 2.	családi napközi – 7 férőhely
Kecskeméti Micimackó Óvoda Közhasnú Alapítvány Kanga Családi Napközi Kecskemét, Fácán utca 2.	családi napközi – 5 férőhely
Minizsenikért Alapítvány Minizsenik Családi Napközi Kecskemét, Ballószög 121/A.	családi napközi – 7 férőhely
Unikornis Gyermeke-Művészeti Alapítvány Tapsi Füles Családi Napközi Kecskemét, Ferenczy Ida u. 5. II/9.	családi napközi – 5 férőhely

Kinderovi Alapítvány Családi Napközi III. Kecskemét, Duna u. 20.	családi napközi – 7 férőhely
Kinderovi Alapítvány Játszóház I. Kecskemét, Duna u. 20.	alternatív napközbeni ellátások-játszóház
Kinderovi Alapítvány Családi Napközi I. Kecskemét, Duna u. 19.	családi napközi – 7 férőhely
Kinderovi Alapítvány Kinder Ovi Családi Napközi II. Kecskemét, Duna u. 19.	családi napközi – 7 férőhely
Kinderovi Alapítvány Családi Napközi IV. Kecskemét, Duna u. 22.	családi napközi – 7 férőhely
Kinderovi Alapítvány Családi Napközi V. Kecskemét, Duna u. 22.	családi napközi – 7 férőhely
Kinderovi Alapítvány Kinder Ovi Családi Napközi I. Kecskemét, Duna u. 19.	alternatív napközbeni ellátások-játszóház
Kinderovi Alapítvány Játszóház II. Kecskemét, Duna u. 19.	alternatív napközbeni ellátások-játszóház
Kinderovi Alapítvány Játszóház III. Kecskemét, Duna u. 22.	alternatív napközbeni ellátások-játszóház
Kadafalvi Gyermekekért Alapítvány Rumcájsz Családi Napközi Kecskemét, Szarka u. 36.	családi napközi – 7 férőhely
Hetényi Élettér Képességfejlesztő és Családi Napközi Alapítvány Napház Családi Napközi 6044 Kecskemét- Hetény, Külsőnyír 101/D.	családi napközi – 7 férőhely
Frankenberger a Minőségi Oktatásért Nonprofit Kft. Mocorgók Családi Napközi Kecskemét, Vak Bottyán u. 15.	családi napközi – 7 férőhely
Frankenberger a Minőségi Oktatásért Nonprofit Kft. Mocorgók Családi Napközi I. Kecskemét, Vak Bottyán u. 15. Tel.: 06-70/503-1101	családi napközi – 5 férőhely
Pitypang Virágai Oktatási Alapítvány Búzavirág Családi Napközi Kecskemét, Egyetértés u. 19. Tel.: 76/382-047, 06-70/524-8420	családi napközi - 5 férőhely
Pitypang Virágai Oktatási Alapítvány Pitypang Családi Napközi Kecskemét, Egyetértés u. 19. Tel.: 76/382-047, 06-70/524-8420	családi napközi – 5 férőhely

Keresztút Gyerme-, és Ifjúságsegítő Közhasznú Keresztény Egyesület Bárka Családi Napközi Kecskemét, Felsőszéktó 35.	családi napközi – 5 férőhely
Keresztút Gyerme-, és Ifjúságsegítő Közhasznú Keresztény Egyesület Szivárvány Családi Napközi Kecskemét, Felsőszéktó 35.	családi napközi – 7 férőhely
Kardela Novum Nonprofit Kft. Hétpettyes Bölcsi-Ovi Családi Napközi 1. Kecskemét, Jókai u. 12/2.	családi napközi – 7 férőhely
Kardela Novum Nonprofit Kft. Hétpettyes Bölcsi-Ovi Családi Napközi 2. Kecskemét, Jókai u. 12/2.	családi napközi – 7 férőhely
Bambino-Ház Nonprofit Kft. Bambino-Ház 1. Kecskemét, Szolnoki. u. 35.	családi napközi – 7 férőhely, alternatív napközbeni ellátás
Bambino-Ház Nonprofit Kft. Bambino-Ház 2. Kecskemét, Szolnoki. u. 35.	családi napközi – 7 férőhely,
„Kikelet-Csana-Nonprofit” Oktatási és nevelési Kft. Ringató Családi Napközi I. Kecskemét, Nagykőrösi u. 40.	családi napközi – 7 férőhely
„Kikelet-Csana-Nonprofit” Oktatási és nevelési Kft. Rügymozdító Családi Napközi II. Kecskemét, Nagykőrösi u. 40.	családi napközi – 7 férőhely
„Kikelet-Csana-Nonprofit” Oktatási és nevelési Kft. Szorgoskodó Családi Napközi III. Kecskemét, Nagykőrösi u. 40.	családi napközi – 7 férőhely
Aranykapu Gyermekeház Támo gató Alapítvány Aranykapu Bölcsöde Családi Napközi Kecskemét, Serfőző u. 21.	családi napközi – 7 férőhely
Aranykapu Gyermekeház Támo gató Alapítvány Aranykapu Tanoda Családi Napközi Kecskemét, Serfőző u. 21.	családi napközi – 7 férőhely
AnnMark Hungary Bt. Öt pötty kreatív foglalkoztató játszó hely Kecskemét, Nyíl u. 9/B.	alternatív napközbeni ellátás

VI. Szociális ellátások demográfiai jellemzői az önkormányzati intézményekben

1. Támogató szolgálat

A szolgáltatást meghatározó módon a mozgásukban korlátozottak, illetve az értelmi fogyatékosággal élők veszik igénybe. A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet 1. §. (2) bekezdés d) és e) pontjainak rendelkezéseit figyelembe véve az autisták és a halmozottan sérült ellátottak száma alacsony. Az állapotfelmérések és előgondozások tanulsága szerint azonban a valós, életvitelét befolyásoló állapot vizsgálatakor az autisták száma jóval magasabb, illetve az ellátottak jelentős része halmozottan fogyatékosnak tekinthető.

A kor szerinti eloszlásban az elmúlt években viszonylagos állandóság jellemzi az ellátotti kört, a 18 év alattiak az ellátottak 25%-át teszik ki. Az aktív korúak (18-64 év) aránya közelíti a 60%-ot, a 65 év feletti ellátottak aránya pedig kb. 15%-ra csökkent. Az ellátotti kör átlagos életkora 35,5 év.

Ellátotti létszámok változása

Az elmúlt időszakban az éves ellátotti létszám 13-22%-a volt új belépő, és az ellátotti jogviszonyok 4-16%-a szűnt meg az adott év folyamán, az ellátotti létszám emelkedő tendenciát mutat.

	2009	2010	2011	2012
Új jogviszony	11	7	10	14
Megszűnt	8	2	10	11
Éves összes	54	53	61	64

2. Étkeztetés

Szociális étkeztetésben részesülnek Kecskemét város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező szociálisan rászorultak, akik az Szt., valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról, valamint a helyi szociálpolitikai kerekasztalról szóló 15/2011. (III.31.) önkormányzati rendelet 7. §-a hatálya alá tartozó személyek.

	<i>A szolgáltatásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása</i>	
	férfi	nő
18-39	10	7
40-59	116	109
60-64	51	67

65-69	35	72
70-74	32	73
75-79	36	92
80-89	55	189
90 év felett	9	33
összesen	344	642
együtt	986	

Az ellátottak körére jellemző, hogy túlnyomó többségben egyedülálló, hatvan év feletti személyek. A nők aránya jelentősen felülmúlja a férfiakét. Egészségi állapotukra jellemző, hogy több krónikus betegség együttes megléte nehezíti életüket, amelyek meggátolják őket abban, hogy naponta főtt ételt tudjanak maguknak előállítani. Az ellátottak több mint 20 %-a speciális diétára kötelezett (pl. cukormentes vagy epekímélő étrend). Lakóhelyük elhelyezkedése alapján elsősorban belterületi lakosok, de az étkeztetést igénybe vevők között külterületi, tanyás térségben lakó ellátottak aránya jelentős. Jövedelmi viszonyaikra jellemző, hogy többségük nyugdíjszerű jövedelemmel rendelkezik, de jelentős azon személyek száma is, akiknek egyetlen jövedelemforrása a valamely szociális jellegű pénzbeli ellátási forma, így pl. az időskorúak járadéka.

A szociális étkeztetésben részesülő személyek kétharmada egészségi és fizikai állapota miatt a szolgáltatást házhozszállítással veszi igénybe. Egyre inkább az alacsony jövedelemmel rendelkező réteg igényli a szolgáltatást.

3. Házi segítségnyújtás

A táblázatban a házi segítségnyújtást igénybevevők nem- és korcsoportonkénti bontását láthatjuk Kecskemét vonatkozásában:

Kor	Házi segítségnyújtás	
	férfi	nő
18-39		1
40-59	14	21
60-64	8	16
65-69	9	30
70-74	6	38
75-79	19	57
80-89	28	129
90 év felett	6	24
összesen	90	316
együtt	406	

Az ellátottak nem- és korcsoportonkénti megbontásában szembetűnően magas a női igénylők aránya 70-89 éves korig, amelyet a táblázat jól szemléltet.

A szolgáltatás igénybevételének leggyakoribb oka az egészségi állapotban bekövetkező drámai változás, krízis, amelyet sem az igénybe vevő, sem a hozzátartozók nem képesek önerőből kompenzálni. Az ellátottak általában egyedül élnek, hozzátartozóikkal nincs, vagy megromlott a kapcsolatrendszerük.

Az ellátottak egészségi állapotára a polimorbiditás jellemző, mozgáskorlátozottság az ellátottak 80 %-ánál jelentkezik. A gondozottak gyakran komfort nélküli lakásokban élnek, ahol a gondozás, ápolás alapvető feltételeinek teljes hiánya jellemző.

Gyakori ellátási szükségletek

- fizikai: személyi és környezeti higiéné, segítség a mindennapi tevékenységek ellátásában, a létfenntartáshoz szükséges ügyek intézése (bevásárlás, közüzemi és egyéb számlák rendezése, ruházat tisztítása stb.)
- mentális: feleslegesség érzetének feloldása, izoláció csökkentése, érdeklődés felkeltése.

4. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Azon 65 év feletti időskorú személyek, vagy fogyatékkal élő, illetve pszichiátriai betegek számára elérhető ez a szolgáltatás, akik a jogszabály által előírt egészségügyi és szociális rászorultság feltételeinek megfelelnek. Az ellátottak körére jellemző, hogy túlnyomó többségében egyedülállóak, a nők aránya jelentősen felülmúlja a férfiakét. Lakóhelyük elhelyezkedése alapján elsősorban belterületi lakosok, de a külterületen élő ellátottak száma is jelentős.

Kor	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	
	férfi	nő
18-39		
40-59		1
60-64	1	2
65-69		7
70-74	1	16
75-79	9	19
80-89	1	42
90 év felett		7
összesen	12	94
együtt	106	

5. Időskorúak nappali ellátása

Az ESZII nappali ellátást biztosít az egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek számára. Jellemzően egyedülálló vagy özvegy, nyugdíjas korú személyek igénylik a szolgáltatást, az összes ellátott 75,5 %-a nő. Nem ritka azonban, hogy házastársak együtt látogatják az intézményt.

	Időskorúak nappali ellátása	
Életkor	Férfi	Nő
18-39	1	
40-59	13	24
60-64	13	57
65-69	18	68
70-74	18	61
75-79	18	77
80-89	29	59
90 év felett	2	5
Összesen	112	351
Együtt	463	

Idősek Klubjai	Férőhelyek száma	Felvett tagok száma
Horváth D.	60	42
Kápolna u.	100	230
Margaréta u.	90	102
Posta u.	40	89
Összesen:	290	438

A négy nappali intézményből három a város központi részén található. A látogatók jelentős többsége összkomfortos lakásban vagy kertes házban él. Az ellátottak között azonban van külterületi komfortos-félkomfortos lakhelyű személy is, jellemzően Hetényegyháza és Méntelek területéről.

A lakókörnyezet és az életvitel mentén kétféle szociális szükségletről beszélhetünk. A városi intézmények esetében a napi látogatottság magasabb, hiszen nyugdíjasházak közelében találhatók, vagy városközponti, frekvenciált elhelyezkedés lévén tömegközlekedéssel rövid időn belül és könnyen megközelíthetők. Azonban városi ellátottak sem tudnak naponta bejárni az intézménybe, mivel sok az idős, beteg és mozgásban korlátozott személy.

Eltérést mutat a külterületi klub tagjainak szociális szükséglete a városiakétól. Mivel többségük kertes házzal rendelkezik, lakókörnyezetükben napi feladat a háztáji állatok ellátása, illetve a növénytermesztés és az ezekkel kapcsolatos teendők. Ennek következtében a látogatottság sokkal alacsonyabb, de az ellátottak jelentős részének (hozzátartozók hiánya vagy külterületi lakóhely miatt) az intézmény biztosít egyedüli közösséget. Cél a hátrányos helyzetben élő ellátottak segítése, a komfort nélküli lakással rendelkezők részére a tisztálkodási, mosási lehetőség, illetve a nagy területen, egymástól távol élő személyek közösségének fejlesztése, fenntartása.

6. Értelmi fogyatékosok nappali ellátása

Csalásban élő fogyatékosok veszik igénybe az Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézményének szolgáltatásait. Elsősorban olyan szülők igénylik, akik egyedül nevelik fogyatékos gyermeküket és nincs lehetőségük más ellátási formát igénybe venni. Az elmúlt időszakban az alábbiak szerint vették igénybe a gondozottak az intézmény szolgáltatását:

	Fogyatékosok nappali ellátása	
Életkor	Férfi	Nő
18-39	16	6
40-59	3	6
Összesen	19	12
Együtt	31	

A működési engedélyben lévő férőhelyek száma 25, az ellátotti létszám egyetlen napon sem haladta meg ezt a számot. A gondozottak ellátása három gondozási csoportban történik. A gondozottak körében 33 év az átlag életkor. Az intézménybe járó értelmi sérültek nagyobb részének van valamilyen más betegsége, így cukorbetegség, epilepszia, elhízás, és pszichiátriai megbetegedések a leggyakoribbak, ezért az ellátottak egészségi állapota folyamatos megfigyelést, gondozást igényel. Az ellátottak személyes jövedelmét általában a nyugdíjszerű ellátás és valamilyen más pénzbeli juttatás (fogyatékosági támogatás vagy magasabb összegű családi pótlék) teszi ki.

7. Családsegítés

A családsegítés az egyének, családok, csoportok, helyi közösségek részére általános szociális és mentálhigiénés ellátást nyújtó, a szociális alapszolgáltatás részét képező szolgálat. Célja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A jelenlegi klienskör többsége inaktív társadalmi státuszú, magas a munkanélküliek, a rokkantnyugdíjasok, a megváltozott munkaképességűek, a szenvedély- és pszichiátriai betegek, valamint az alacsony jövedelmű egyedül élők aránya. A segítséget kérők többsége nő, életkorukat tekintve leginkább a 30-50 év közöttiek keresik fel az intézményt.

8. Margaréta Otthon és az Őszirozsa Időskorúak Gondozóháza

8.1. Margaréta Otthon

A Margaréta Otthonban élő lakók átlagéletkora jelenleg 79,2 év (férfi lakóké 75,8 év, női lakóknál 80,15 év).

Lakók életkor szerinti megoszlása

	50 év alatt	51-60 év	61-70 év	71-80 év	81-90 év	90 év felett
férfi	0	5	7	17	19	5
nő	2	2	12	61	95	18

Megfigyelhető tendencia, hogy az intézményben élő férfi lakók aránya folyamatos csökkenést, illetve jelenleg stagnálást mutat.

Enyhe fokú dementiában szenvedett 35 fő, közép súlyos fokú 11 fő, súlyosnak szakvéleményezett 32 fő volt. Fenti adatok alapján 78 fő minősült valamilyen fokban demensnek, ez a női lakók közel 35,4%-át, a férfi lakók 20,8%-át jelentette.

Gondnokság alatt álló lakók száma

	Gondnokság foka		Gondnok személye	
	Korlátozó	Kizáró	Hivatásos	Hozzá tartozó
Férfi	6	1	5	2
Nő	4	17	4	18
Összesen	10	18	9	20

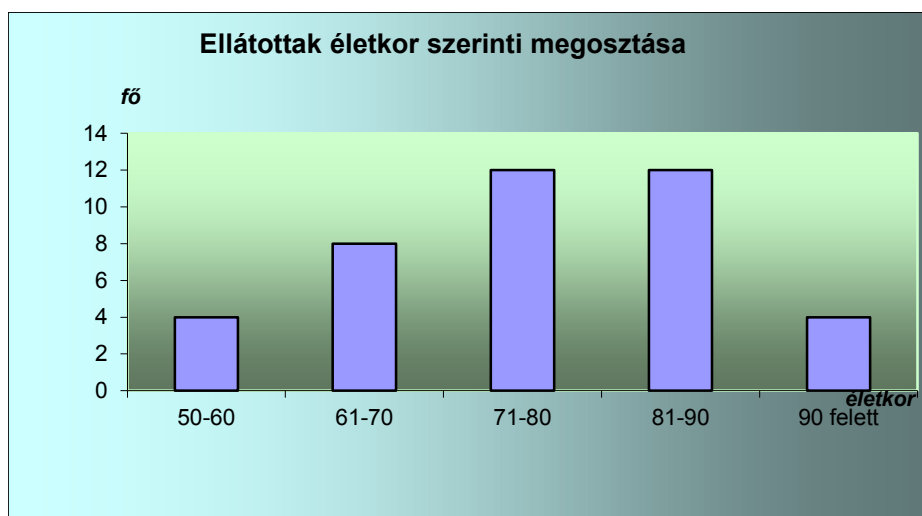
Az adatokból kitűnik, hogy az összes férfi lakó vonatkozásában 17%, míg az összes női lakó vonatkozásában csak 11,6% a gondnokoltak aránya. Fontos még, hogy a gondnokolt férfiak esetében csak 33%-ban hozzátartozó a gondnok, míg a nők esetében ez több mint 86%. Ezek a tendenciák már a korábbi években is megfigyelhetők voltak.

8.2. Ószirozsa Időskorúak gondozóháza

Az intézmény engedélyezett összlétszáma: 22 fő

A várakozók száma: 28 fő

Az intézmény szolgáltatásait 2012-ben igénybevevő összes ellátott kor szerinti megoszlása

Az ellátottak egészségi állapotát tekintve a legjellemzőbb tulajdonságok a következők: Hosszú ideje fennálló, többféle krónikus betegség megléte, stroke, magas vérnyomás, diabétes, szív és érrendszeri megbetegedések, kiválasztó-szervek működési zavarai, mozgáskorlátozottság, csontok ellenálló képességének gyengülése, egyes szenvedélybetegségek okozta megbetegedések, daganatos megbetegedések, az öregedéssel járó tipikus betegségek: pl. demencia kórkép.

A lakók 60%-a egészségi okokból került be az intézménybe, ők önmagukat nem, vagy csak részben tudták ellátni. A lakók 40 %-a szociális okokból, pl.: nem megfelelő lakáskörülmény, megélhetési veszélyeztetettség miatt került be az intézménybe.

9. Platán Otthon

9.1. Idősek otthona

A Platán Otthon idősek részlegén a várakozók létszáma évről-évre emelkedik, jelenleg 53 kérelmező anyaga szerepel a nyilvántartásban. Többen azonnali elhelyezést igényelnének, legtöbbször akkor küldik be az igényeket, amikor már a kórházak 1-2 napon belül kiadják a hozzátartozót.

Az idős részlegen a férőhelyek száma: 120 fő

A beköltözők között volt olyan, akinek nem volt lakása, idegeneknél húzta meg magát, ahol cselédi sorsra kényszerítették. Több új ellátott háza lakhatatlanná vált.

ELLÁTOTTAK ÉLETKOR SZERINTI MEGOSZLÁSA			
	FÉRFI	NŐ	Összesen
20-30 év között	0	0	0
30-40 év között	0	1	1
40-50 év között	1	2	3
50-60 év között	10	7	17
60-70 év között	16	10	26
70-80 év között	17	25	43
80-90 év között	3	20	23
90-100 év között	3	1	4
100 év felett	0	1	1

Átlag életkor: 76,4 év

A férfi lakók lényegesen fiatalabb korban kerülnek az intézménybe. Válás, széthullott kapcsolatok után gyakran az alkoholizmus felé fordulnak, majd miután az egészségük is tönkrement az intézményi elhelyezést választják.

A demenciában szenvedő idősek intézményi ellátásának elméleti és gyakorlati megközelítése az értékeken alapuló személyközpontú gondoskodás. Fontos, hogy a személyközpontú ellátás biztosítva legyen, ehhez szükséges a személyi, tárgyi feltételek megléte.

DEMENCIA FOKA	
Enyhe fokú demencia	2 fő
Középsúlyos demencia	6 fő
Súlyos demencia	40 fő
Zárójelentésen leírt-súlyossági fok nélkül	15 fő

ÖNELLÁTÁSI KÉPESSÉG SZERINTI MEGOSZLÁS	
Önellátó	11 fő
Kis segítséget igényel	40 fő
Önellátásra nem képes	51 fő
Teljes ellátást igényel	16 fő
Összesen:	118 fő

9.2. Fogytékosok otthona

Az engedélyezett férőhelyszám 100 fő

A várakozók száma 23 fő. Több igénylő vidéki otthonból adta be a kérelmét, indokaik közt szerepel, hogy már voltak az intézményben különböző rendezvényeken és át szeretnének költözni. Idős, beteg szülők is kérik gyermekük elhelyezését, mert erőtartalékaik már minden tekintetben kimerültek.

Életkori megoszlás

Életkor	Férfi	Nő	Összesen
<i>22-30 év közötti</i>	7	-	7
<i>31-45 év közötti</i>	22	20	42
<i>46-60 év közötti</i>	23	11	34
<i>61-85 év közötti</i>	7	13	20
<i>Mindösszesen</i>	59	44	103

Súlyossági fokozat szerinti összetétel (fő)

Fogyatékoság mértéke	Férfi	Nő	Összesen
<i>Enyhe</i>	18	17	35
<i>Középsúlyos</i>	20	13	33
<i>Súlyos</i>	21	14	35
<i>Mindösszesen</i>	59	44	103

35 fogyatékos személy külön folyosórészen került elhelyezésre, mivel teljes ellátást igényelnek, ápolásukra, gondozásukra külön figyelmet kell fordítani.

9.3 Hetényi otthon

Jelenleg az ellátottak száma: 25 fő

- Nők: 10 fő
- Férfiak: 15 fő

Életkor szerinti megoszlás

Nemek	40-50 év	50-60 év	60-70 év	70-80 év	80-90 év
<i>Nő</i>	2	3	1	2	2
<i>Férfi</i>	1	2	3	9	-

A részlegen 25 főből hét (32%) súlyos demens.

Mentális sérülésük folytán az ellátottak közül sokan kommunikációra képtelenek, mozgásukban korlátozottak, önmaguk ellátásához az élet majdnem minden területén segítséget igényelnek.

Helyzetükből adódóan nem képesek élni azokkal az alapvető emberi jogokkal, amelyek megilletik őket, ezért nagyon fontos az ápolók figyelme, türelme és empátiás készsége ahhoz, hogy a lakókat hozzásegítsék méltóságuk megtartásához, a lehető legteljesebb élet megéléséhez.

10. Bölcsődei ellátás

Árpádvárosi Bölcsőde

Engedélyezett férőhelyek száma: 150 fő

Nyitvatartási napok száma: 229

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 86%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos:	3 fő
13 hó - 24 hónapos:	29 fő
25 hó - 36 hónapos:	93 fő
36 hónapos és idősebb:	41 fő

Forradalom utcai Bölcsőde

Engedélyezett férőhelyek száma: 102 fő.

Nyitvatartási napok száma: 229

Az éves kihasználtság: a gondozottakhoz viszonyítva: 87%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos:	0 fő
13 hó - 24 hónapos:	14 fő
25 hó - 36 hónapos:	75 fő
36 hónapos és idősebb:	32 fő

Hunyadvárosi Bölcsőde

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Az engedélyezett férőhelyek száma: 76

Nyitvatartási napok száma: 229.

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 84%.

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 10 fő

25 hó - 36 hónapos: 61 fő

36 hónapos és idősebb: 20 fő

Klapka utcai Bölcsőde

Engedélyezett férőhely száma: 100 fő

Nyitvatartási napok száma: 231

Kihasználtság a gondozott gyermekek számához viszonyítva: 70%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 15 fő

25 hó - 36 hónapos: 66 fő

36 hónapos és idősebb: 12 fő

Lánchíd utcai Bölcsőde

Engedélyezett férőhelyek száma: 136

Nyitvatartási napok száma: 229

Kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva 82%.

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 24 fő

25 hó - 36 hónapos: 94 fő

36 hónapos és idősebb: 30 fő

Mátis Kálmán utcai Bölcsőde

Engedélyezett férőhelyek száma: 76

Nyitvatartási napok száma 2012. évben: 231.

Kihasználtság a gondozott gyerekek létszámához viszonyítva 86 %.

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. 12. 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 22 fő

25 hó - 36 hónapos: 59 fő

36 hónapos és idősebb: 15 fő

Széchenyi Sétányi Bölcsőde

Engedélyezett férőhelyek száma 2012-ben 76 fő.

Nyitvatartási napok száma: 233

Kihasználtság a gondozott gyerekek létszámához viszonyítva 82 %.

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2012. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos:	0 fő
13 hó - 24 hónapos:	14 fő
25 hó - 36 hónapos:	40 fő
36 hónapos és idősebb:	39 fő

11. Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekek veszélyeztetettségének leggyakoribb okai:

- Iskolai hiányzások (igazolt és igazolatlan)
- szabálysértés elkövetése
- Családon belüli erőszak (gyermekbántalmazás)
- Gyermekkori bűnözés
- Egyre súlyosabb magatartási problémák

2012. évben bűncselekményt/szabálysértést elkövetettek:

Típus	Életkor		
	Gyermekkorú	Fiatalkorú	Összesen
Szabálysértést elkövetett	20	36	56
Bűncselekményt elkövetett	2	18	20
Mindösszesen:			76

Gyermekebántalmazás 2012. évi adatai

	Bántalmazás formája		
	Fizikai	Érzelmi	Szex/abúzus
Családon belül	28	45	9
Családon kívül	4	3	4
Mindösszesen:		93	

A Gyermekjóléti Központ által lebonyolított szakmai tevékenységek 2012. évben

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG	SZÁMA
Információ nyújtása	5 937
Tanácsadás	670
Segítő beszélgetés	2631
Hivatalos ügyekben való közreműködés	651
Családlátogatás	6 673

Közvetítés más szolgáltatáshoz	135
Első védelemben vételi tárgyaláson való részvétel	93
Felülvizsgálati – egyéb - tárgyaláson való részvétel	338
Elhelyezési értekezleten/tárgyaláson való részvétel	25
Pszichológiai tanácsadás	334
Jogi tanácsadás	19
Konfliktus kezelése - mediáció	64
Szakmaközi megbeszélés	136
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	11
Adományozás	715
Fejlesztőpedagógusi ellátás	763
Szociális válság helyzetben lévő várandós anya gondozása	54
Esetkonferencia	39
Összesen	19 288

A Gyermejjóléti Központ speciális szolgáltatásai:

Kórházi szociális munka: Ez a tevékenység nagyon fontos a krízisben lévő anyák számára illetve a bántalmazott gyermekek esetében is.

Folyamatosan javul az együttműködés, de még nem minden esetben jeleznek a kórházi osztályok a felmerülő problémákkal kapcsolatosan. 2012-ben 5 új esettel kapcsolatos jelzés érkezett a Gyermejjóléti Központba.

Készenléti szolgálat esetében a családgondozók munkaidő után tudnak információs segítséget nyújtani a 24 órás telefonügyeleten keresztül. Az ügyfelek nagy többsége a Gyermejjóléti Központ működéséről, munkájáról és támogatási rendszeréről érdeklődik, de kérdésként merült fel a gyermekvédelmi eljárások menete is, továbbá rendszeresen érdeklődtek az igazolatlan hiányzással kapcsolatos következményekről. Az utóbbi időben egyre több segítséget kérnek kapcsolattartásos ügyekben, mint pl.: időpontváltozás, késés, betegség. Sajnálatos módon olyan is előfordult, hogy nem került haza kapcsolattartásról időben a gyermek vagy rendőri beavatkozásra volt szükség. 2012-ben 123 alkalommal kellett konkrét ügyben segítséget nyújtani.

A **kapcsolattartási ügyelet** nagy segítséget nyújt abban, hogy elvált szülők és nagyszülők rendszeres kapcsolatot tudjanak tartani gyermekeikkel, unokáikkal megfelelő szakemberek segítségével, illetve felügyelete mellett. Ezt a szolgáltatást bírósági vagy gyámhivatali határozattal lehet igénybe venni.

A 2012. évben folyamatosan 18 család vette igénybe rendszeresen ezt a szolgáltatást, új esetként pedig 4 család jelentkezett.

Utcai-lakótelepi szociális munka tevékenységei

Egy klubhelyiségben különféle szolgáltatások állnak rendelkezésre, amelyeket a fiatalok ingyenesen vehetnek igénybe pl.: internet, társasjátékok, kézműves foglalkozások, gitároktatás és egyéb közösségi programok.

VI. Szerződéses partnerek által működtetett ellátások

1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat

1.1. Népkehelyei étkeztetés

Az ellátotti célcsoport a hajléktalanok és a szociálisan hátrányos helyzetű személyek. A kliensek körösszetételét megvizsgálva arra a következtetésre juthatunk, hogy 2012-ben emelkedett a fiatal kliensek és a nők száma. Ez elsősorban az alacsony iskolázottságnak, a családok szétesésének és a pályakezdő fiatalok munkanélküliségének tudható be. A kliensek között gyakori a szenvedélybetegség, elsősorban az alkoholizmus. Az ellátásban részesülők mintegy 25-30 %-a rendelkezik rendszeres jövedelemmel, amelynek formája általában szociális segély, vagy járadék. Elsősorban a téli hónapokban érzékelhető a migráció, ekkor legmagasabb az ellátást igénylők száma.

1.2. Utcái szociális munka

Az utcai gondozó tevékenységet 2 fő szociális munkás látja el napi 8 órában. Ennek keretében figyelemmel kísérik az utcán tartózkodó hajléktalan személyek életkörülményeit, szükség esetén pedig kezdeményezik ellátásukat.

Ellátott esetek száma 2006-2012 között

Év	ellátási esetek száma
2006	4124
2007	6358
2008	7159
2009	6500
2010	6544
2011	6045
2012	6214

1.3. Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ

Nappali melegedő

A nappali melegedő 35 fő hajléktalan személy részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra. A melegedő kihasználtsága 2012-ben az alábbiak szerint alakult:

Nappali melegedő (engedélyezett férőhelyek száma: 45)

hónap	fő/nap
január	50,10
február	56,76
március	51,77

április	44,53
május	39,74
június	38,33
július	37,84
augusztus	37,52
szeptember	41,07
október	42,13
november	49,70
december	52,74

Éjjeli menedékhely

Az éjjeli menedékhely 39 fő hajléktalan személy részére biztosít éjszakai szálláslehetőséget. Krízisidőszakban (november 1-től április 30-ig) 59 fő elhelyezését lehet biztosítani. Az éjjeli menedékhely és a krízis férőhelyek kihasználtsága 2012-ben az alábbiak szerint alakult:

Éjjeli menedékhely (engedélyezett férőhelyek száma: 39)

hónap	fő/nap
január	38,90
február	38,52
március	37,97
április	36,23
május	36,77
június	35,47
július	33,35
augusztus	29,26
szeptember	32,77
október	34,03
november	37,83
december	38,68

Krízis férőhelyek (engedélyezett férőhelyek száma: 20)

hónap	fő/nap
január	13,94
február	16,83
március	15,74
április	5,10
november	2,73
december	6,55

Hajléktalanok átmeneti szállása

A hajléktalanok átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével önellátásra képesek. A szálló 13 főnek biztosít átmeneti szálláslehetőséget. Az átmeneti szállás kihasználtsága 2012-ben az alábbiak szerint alakult:

Átmeneti szállás (engedélyezett férőhelyek száma: 13)

hónap	fő/nap
január	12,55
február	13,00
március	13,00
április	12,77
május	12,94
június	12,90
július	12,19
augusztus	11,71
szeptember	12,47
október	12,13
november	12,97
december	13,00

Hajléktalanok otthona

A hajléktalanok otthona olyan, önmaguk ellátására időszakosan nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes hajléktalanok számára nyújt teljes körű ellátást, akik koruk és egészségi állapotuk miatt tartós ápolást, gondozást igényelnek. A hajléktalanok otthonának kihasználtsága 2012-ben az alábbiak szerint alakult:

Hajléktalanok otthona (engedélyezett férőhelyek száma: 28)

hónap	fő/nap
január	29,13
február	28,31
március	29,00
április	28,70
május	28,03
június	26,63
július	27,45
augusztus	29,00
szeptember	29,00
október	28,45
november	28,00
december	28,84

Hajléktalanok rehabilitációs intézménye

A hajléktalanok rehabilitációs otthona 21 fő, olyan aktív korú, munkaképes hajléktalan személynek biztosít intézményi ellátást, akik önként vállalják a rehabilitációs célú segítő programokban való részvételt. Az intézménybe a 2012. év folyamán 29 fő költözött be, 3 fő került más részlegbe áthelyezésre, illetve 5 fő költözött ki az intézményből önálló életet kezdve.

1.4. Családok átmeneti otthona

Az intézmény célja ellátási területén a szociálisan rászorultak vagy a település teljes lakossága részére személyes gondoskodást nyújtó ellátás biztosítása.

- A gyermekek családjuktól történő elszakításának megakadályozása, a családok egyben tartásának biztosítása.
- A családok társadalmi integrációjának elősegítése.
- A családok pszichoszociális képességeinek fejlesztése.
- A családok munkaerő-piaci helyzetének erősítése.
- A családok lakhatási problémáinak tartós rendezése.
- A családi kohézió erősítése.

Tapasztalatok szerint a családokban a szülők többsége hátrányos helyzetű és generációkra visszavezethető életvezetési nehézségekkel küszködik. A családok átmeneti otthona igénybevételének okai között a leggyakoribb a munkanélküliség, albérlet, lakhatás váratlan felmondása, elvesztése, szociális krízis, adósság felhalmozódása, átmeneti ellehetetlenülés, családi krízis, de nem ritka a bántalmazás miatt menedéket kereső igénybevevő sem. A gondozás azokban az esetekben lehet eredményes, ahol kilátás van arra, hogy az átmeneti problémák megoldásával rendeződik a család helyzete.

Ez olyan esetekben nem lehetséges, ahol tartós hajléktalan életvitel, vagy speciális, rehabilitációs igény áll fenn. Az intézmény célja, hogy az átmenetileg otthontalanná vált szülőknek és gyermekeiknek meghatározott idejű tartózkodási lehetőséget és életviteli segítséget biztosítson. Az elhelyezés célja, hogy a lakók kilépve az otthonból, megerősödve önálló életvitelt tudjanak folytatni.

A Családok Átmeneti Otthona 2012.évi statisztikai adatai

	Család	Felnőtt	Gyerek	Összesen
Beköltözők az év folyamán	14	15	22	37
Kiköltözők az év folyamán	11	12	22	34
Egész évben bent tartózkodók	1	1	1	2
Meghosszabbítással bent tartózkodók	2	2	2	4
Az év folyamán ellátott családok	25	27	44	71

Ellátottak száma:		2012
Gyermekek:		
Fiúk:	0-3 éves	8 Fő
	4-5 éves	4 Fő
	6-13 éves	4 Fő
	14-17 éves	4 Fő
Fiúk összesen:		20 Fő
Lányok:	0-3 éves	3 Fő
	4-5 éves	3 Fő
	6-13 éves	5 Fő
	14-17 éves	3 Fő
Lányok összesen:		14 Fő
Szülők:		
Férfiak:	18 – 25	1 Fő
	26 – 35	0 Fő
	36 – 45	1 Fő
	45 -	0 Fő
Férfiak összesen:		2 Fő
Nők:	18 – 25	6 Fő
	26 – 35	7 Fő
	36 – 45	6 Fő
	45 -	4 Fő
Nők összesen:		23 Fő

Bekerülési probléma: (Az a probléma, amivel a családot az intézménybe küldték, illetve amivel a család jelentkezett család)		
Szülők életvezetési problémái		10
A szülők szenvedélybetegsége miatt		6
Családon belüli erőszak (bántalmazás)		10
Lakhatási problémák	Krizishelyzet	5
	Hajléktalanná válás	2
	Elégtelen lakhatási körülmény	2
Családi konfliktus		10
Megélhetési problémák		15

Küldő intézmény:		
Szociális	Hajléktalan szálló	1 család
	Gyermekjóléti Központ	15 család
	Családsegítő Szolgálat	4 család
	Szakellátás	0 család
Önkéntesen jött		5 család
Összesen		25 család

2. SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa között létrejött ellátási szerződés értelmében 2009. január 1-jétől gyermekjóléti alapellátás körében a Kecskeméti SOS-Gyermekfalu helyettes szülői ellátást működtet. A

szerződés hatálya 2009. január 1-től 2011. december 31-ig terjedt. A szerződés 2012. január 1-től határozatlan időtartamra ismételten megkötésre került.

A szerződéssel a gyermekfalu egy időben 5 olyan kiskorú befogadását, gondozását, ellátását biztosítja, akiknek családban történő nevelését a szülő meghatározott, általában rajta kívül álló okok miatt átmenetileg nem tudja biztosítani.

Az engedélyezett férőhelyek száma 5 fő. Az alapellátás keretében az átmeneti gondozást igénybe vevők létszáma 2012. évben: 4 fő. A gyermekek átmeneti gondozását 2 esetben a szülő, 2 esetben pedig a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezte, ideiglenes elhelyezésük a szülő beleegyezésével történt.

Az elhelyezést kiváltó okok

- A szülők életvezetési problémái: 2 fő
- A szülők egészségügyi problémái: 2 fő

Összesen: 4 fő

Az ellátottak száma korcsoportok szerint

- 0-3 éves: 2 fő
- 4-5 éves: 0 fő
- 6-13 éves: 1 fő
- 14-17 éves: 1 fő

Összesen: 4 fő

Átmeneti gondozásból kikerült gyermekek adatai

- Szüleikhez hazakerült: 2 fő
- Gyermekvédelmi szakellátásba került: 2 fő

Összesen: 4 fő

VII. A működő ellátórendszer finanszírozása és költségei

Az önkormányzat a szociális és gyermekjóléti feladatainak ellátását részben normatív állami támogatásból, részben pedig saját költségvetési forrásból biztosítja. Az ellátórendszer fenntartásához szükséges költségeket és az ellátórendszer állami támogatását az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Az önkormányzati ellátórendszer fenntartásához szükséges költségek

adatok eFt-ban

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Segélyek	890.108	757.503	892.772	1.014.165	1.177.104	1.377.032	1.310.451	1.289.616

Intézmények	2.889.368	2.971.967	2.868.859	3.188.258	2.785.082	3.157.322	3.000.907	3.003.755
Összesen	3.779.476	3.729.470	3.761.631	4.132.423	3.962.186	4.534.354	4.311.358	4.293.371

Az ellátórendszer állami támogatása

adatok eFt-ban

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pénzbeli és természetbeni ellátások normatívája	757.468	621.461	722.451	647.005	643.365	675.648	594.320	581.632
Szociális intézm.normatíva	912.822	878.093	878.216	855.317	839.042	834.346	829.438	781.653
Segélyek visszaigénylése	704.240	606.002	723.962	784.986	859.744	973.610	1.028.436	995.508
Összesen	2.374.530	2.105.556	2.206.669	2.287.308	2.342.151	2.483.604	2.452.194	2.358.793

Ellátási szerződések alapján a szerződéses partnerek részére kifizetett összegek

adatok eFt-ban

Év	Összeg
2010	51.987
2011	36.978
2012	60.119

Forrás: Polgármesteri Hivatal

VIII.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának ellátási kötelezettsége a jogszabályok tükrében

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettségét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.), az Szt., valamint a Gyvt. határozza meg. Az Mötv. kötelező feladatként csak a szociális alapellátás biztosítását említi, viszont az Szt. és a Gyvt. az intézményi gondoskodás megszervezésére a települési önkormányzatokat a lakosságszám függvényében differenciált módon kötelezi. Ebből következően Kecskemét, mint megyei jogú város – főleg az intézményi ellátások területén – igen széleskörű ellátási kötelezettséggel rendelkezik.

1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása minden önkormányzat esetében egységes. A támogatások egy része rendszeres, más része pedig eseti jellegű támogatási forma. A segélyezés egy-egy korcsoport vagy népréteg, illetve hátrányos helyzetű csoport életmódjának javítását célozza meg, mivel a támogatási formák kiterjednek a gyermekekre, az idősekre, a

fogyatékosokra, a munkanélküliekre, illetve egyéb krízishelyzetben lévő emberekre. A törvények, illetve egyéb jogszabályok által előírt pénzbeli és természetbeni ellátásokat az önkormányzat teljes körűen biztosítja. A kötelezően biztosított támogatásokon túl önként vállalt feladatként biztosítja az önkormányzat a helyi fűtéstámogatást, a házi szennyvízhálózat kiépítésének támogatását, valamint a 7. osztályos lányok HPV elleni kedvezményes védőoltását.

2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Abból következően, hogy az Szt. és a Gyvt. a települési önkormányzatokat az intézményi ellátások biztosítására a lakosságszám függvényében differenciáltan kötelezi, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának jelentős és költségigényes feladatai vannak ezen a területen. A jogszabályok minden esetben határidőt szabtak a feladatok végrehajtására, melyeket azonban jelentős állami támogatás nélkül igen nehéz az önkormányzatoknak biztosítani.

Ahogy az egyes ellátástípusok leírásánál már megemlítettük, az intézményi ellátások biztosításának kötelezettségében 2013-tól változás áll be. Az állam feladata a fogyatékos, a pszichiátriai és a szenvedélybetegeket ellátó átmeneti és ápolást-gondozást nyújtó, valamint rehabilitációs intézmények működtetése, így az ESZII Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti telephelyén működő Platán Otthon fogyatékosokat ellátó részlegének finanszírozását az állam biztosítja. Jelenleg azonban az állami támogatás összege nem fedezi az állami feladatként meghatározott fogyatékosok bentlakásos ellátását.

Ugyancsak az állam ellátási kötelezettségébe kerültek az elmúlt években igen sok problémát okozó gyermekvédelmi szakellátási feladatok, tehát az otthont nyújtó és utógondozói ellátás. E feladatokat 2009-től a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzattal, majd 2010. augusztus 9-től az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával kötött szerződésekkel biztosítottuk.

Az alábbi táblázat a megyei jogú városok 2013. január 1-jétől hatályos ellátási kötelezettségét tartalmazza:

GYERMEKJÓLÉTI ELLÁTÁSOK

Ellátások	Teljesítés
Gyermekvédelmi alapellátás	
- gyermekjóléti szolgálat	biztosított
- gyermekek napközbeni ellátása	
• bölcsőde	biztosított
- gyermekek átmeneti gondozása	
• gyermekek átmeneti otthona	nem biztosított
• családok átmeneti otthona	biztosított
- gyermekjóléti központ	biztosított

SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Ellátások	Teljesítés
<i>Szociális alapszolgáltatás</i>	
- étkeztetés	biztosított
- házi segítségnyújtás	biztosított
- családsegítés	biztosított
- nappali ellátási formák	
• idősök nappali ellátása	biztosított
• nappali melegedő	biztosított*
• fogyatékosok nappali intézm.	biztosított**
• szenvedélybetegek nappali int.	biztosított***
• pszichiátriai betegek nappali int.	biztosított****
<i>Szociális szakosított ellátás</i>	
- átmeneti elhelyezést biztosító ellátási formák	
• idősök gondozóháza	biztosított
• hajléktalanok átmeneti szállása	biztosított*
• hajléktalanok éjjeli menedékhelye	biztosított*
- ápolást-gondozást nyújtó, illetve rehab. otthonok	
• idősök otthona	biztosított
• hajléktalanok otthona	biztosított*
• hajléktalanok rehabilitációs intézménye	biztosított*

*Civil szervezet ellátási szerződéssel biztosítja. **Támogatott civil szervezet tevékenysége kiegészíti az intézményi ellátást ***Támogatott civil szervezet nyújtja az ellátást

A táblázatban nem szerepel a **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az utcai szociális munka**, amelyek 2010. január 1-től, illetve a **támogató szolgálat**, valamint a **közösségi pszichiátriai és közösségi szenvedélybeteg ellátás**, amelyek 2009. január 1-től nem kötelező önkormányzati feladatok. A nem kötelező ellátások közül az önkormányzat a támogató szolgáltatást és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást működteti (2013. július 1-jétől a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami feladat), ezen túlmenően támogató szolgáltatást működtet a városban a Kecskeméti Jóléti Egyesület. A közösségi ellátásokat a Főplébániai Karitás Alapítvány, az utcai szociális munkát a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Kecskeméti Jóléti Egyesület biztosítja.

Az intézményi ellátások területén – ahogy az az előzőekből is látható – jelentős számú intézményi forma létrehozásáról kellett gondoskodni. A kötelezően biztosítandó ellátások közül jelenleg a gyermekek átmeneti otthonát nem biztosítja az önkormányzat. Ez az ellátási forma 2012 áprilisáig biztosítva volt Kecskeméten, de amiatt, hogy az ellátást már 2009 óta egy gyermek sem vette igénybe, a működést engedélyező szerv a működési engedélyt visszavonta.

A jelenlegi feladatokat egy önállóan működő és gazdálkodó intézmény – az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága –, valamint egy önállóan működő intézmény – az Őszirozsa Időskorúak Gondozóháza - látja el. Ellátási szerződést három civil szervezettel kötött az önkormányzat, a már az előzőekben említett Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel népkonyhai étkeztetésre, családok átmeneti otthona feladat ellátására és hajléktalanok komplex ellátására, az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával

helyettes szülő ellátásra, valamint a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátására, bár ez utóbbi szerződés még nem végleges, rendezni kell e területen a támogatások és a kötelek rendszerét. Rendezni kell ezen felül a nem elégséges intézményi szolgáltatás mellett, önkormányzati támogatással működő Humán-Rehab Egyesület fogyatékos-ellátásának önkormányzattal fennálló szerződéses viszonyát is.

A 2000. évben több, részben önállóan gazdálkodó intézmény összevonásával létrejött a Szociális Szolgáltató Központ, így egyes intézményi szolgáltatások integrált szervezeti formában kerültek megszervezésre. 2004. január 1. napjával további integrációt valósított meg az önkormányzat: az Egészségügyi Alapellátási Intézmények és Bölcsődék Igazgatósága, valamint a Szociális Szolgáltató Központ összevonásával létrejött az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága. Az ágazat legnagyobb szervezetű intézménye 2007. július 1. napjával jött létre, mikor a Margaréta és a Platán Otthon is az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságához került. A szervezeti integrációk lehetőséget biztosítottak arra, hogy bizonyos feltételek esetében egyszerűsíteni lehetett a teljesítést, átcsoportosításokat lehetett végrehajtani, és ezáltal könnyebben teljesíthetők lettek egyes szakmai követelmények.

Az integrációban működő ellátási formáknak elsődleges szakmai haszna abban mutatkozott meg, hogy az ellátást igénylők szükségleteihez igazodóan tud az intézmény szolgáltatást biztosítani, és képes a változó élethelyzetekhez igazodni. Az integráció pénzügyi-gazdasági haszna az azonos tartalmú működési - irányítási feladatok egy szervezetben történő ellátása és a költségek összehangolása volt. Mindezek mellett elmondható, hogy az egészségügyi és szociális ágazat együttesen több önkormányzati és fejlesztési támogatásban részesült az integrációs folyamatot megelőző évekhez képest.

A jogszabályok szerint azonban nemcsak az intézmények kialakítását, hanem azok megfelelő személyi és tárgyi feltételeit is biztosítani kell. A már működő szociális intézmények esetén a szakmai jogszabályok végrehajtási rendeleteiben meghatározott személyi és tárgyi feltételek biztosításáról 2014. december 31-ig kell gondoskodni azon intézményi telephelyek esetében, amelyek eddig az időpontig rendelkeznek ideiglenes működési engedéllyel.

* * *

IX.

SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
• az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt • sokszínű ellátórendszer • tapasztalt, jól felkészült szakember gárda • alapfokú szociális szakképzés feltételei adottak a városban • a munkaügyi központ a szociális szféra partnere • egyes civil szervezetek adottságai megfelelőek a szolgáltatások működtetésére • kiépült szociális alapszolgáltatás elsősorban az idősek számára	• a szociális ellátórendszer finanszírozási elégtelensége • szociális szolgáltatást igénybe vevők magas száma • egyes szociális intézmények elégtelen férőhelyszáma • elavult épületek a szociális ellátásban (tárgyi feltételek hiánya) • kevés szakember az előírt létszámnormákhoz képest • magas várakozói létszám az idősek otthonában
Lehetőségek	Veszélyek
• az ellátórendszer tudatos fejlesztése • folyamatos szakmai képzés és szupervízió lehetőségének biztosítása • civil szervezetek és egyházak fokozott bevonása a szociális szolgáltatásokba, • az előírt szakmai létszám biztosítása munkahelyteremtést jelentene • a hátrányos helyzetű csoportokkal szembeni negatív attitűd megváltoztatása	• a lakosság elöregedése • a lakosság mentális állapotának romlása • saját források elégtelensége • preventív intézkedések elégtelensége • a szociális intézmények kapacitásának kimerülése

A fenti táblázat az önkormányzat és az intézmények szociális tevékenységére meghatározott SWOT analízist tartalmazza, amely a szociális ellátásban az önkormányzat és a város részéről megjelenő erősségeket, a gyengeségeket, a lehetőségeket és a veszélyeket foglalja magában.

X.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos céljai és programjai

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos célok:

- a városlakók szociális biztonságának megteremtése,

- a szociális szolgáltatások közelebb kerülése az ellátottakhoz,
- a szociális és gyermekjóléti intézmények jogszabályok szerinti működésének biztosítása,
- az önkormányzat ellátási kötelezettségének teljesítése.

A fenti célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak az alábbi feladatokat és programokat kell megvalósítania:

- A hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való beilleszkedésének támogatása, az elmúlt években már jól működő közfoglalkoztatás további erősítése. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása.
- A család- és gyermekvédelem fejlesztése, a tevékenység javítása, ésszerűsítése, a családok hajléktalanság kialakulásának megakadályozása.
- A szociális ellátórendszer intézményeinek és egyéb ellátásoknak a fejlesztése. A meglévő intézmények tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése, illetve az intézmények műszaki állapotának javítása.
- Jelenleg hiányzó, de kötelezően létrehozandó intézménytípusok kialakítása, működtetése.
- Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata intézményei rekonstrukciójának végrehajtása, lehetőség szerint állami és uniós támogatások igénybevétele.
- Civil szervezetek részvételének erősítése a szociális szolgáltatások működtetése terén, nagy hangsúlyt fektetve az önkormányzattal megkötendő ellátási szerződésekre.

A fentiek megvalósításához az intézmények fejlesztési elképzeléseit és az önkormányzat által már kidolgozott intézkedési tervekben foglaltakat végre kell hajtani, ezek pénzügyi fedezetét meg kell találni, illetve a végrehajtást megfelelően ütemezni kell. Mindezekhez figyelembe kell venni a szociális és gyermekvédelmi törvényben meghatározott határidőket, a szakmai rendeletekben foglalt előírásokat, de egyes szolgáltatások fejlesztéséhez elemezni kell a demográfiai adatokat és változásokat is.

XI.

Fejlesztési feladatok az önkormányzat szociális intézményeiben

1. Szakmai előírásokból adódó intézményi fejlesztések

Az Szt., illetve a Gyvt. rendelkezéseit figyelembe véve az egyik feladat a szakmai jogszabályok által előírt intézményi létszámok biztosítása. Az ideiglenes működési engedéllyel rendelkező szociális intézményekben a szakmai létszámot 2014. december 31-ig kell biztosítani, míg a gyermekjóléti intézményekben már az előírt létszámok alapján kell az intézményeknek működni. Az intézmények létszámadatait, illetve az előírt szakmai létszámot az alábbi táblázat tartalmazza.

Intézmény	Ellátási forma	Előírt szakmai létszám	Jelenlegi szakmai létszám	Szakképzett szakmai létszám	Szakképzetlen szakmai létszám
Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága	bölcsődei ellátás	138	139	139	0
	étkeztetés	9	4	4*	0
	házi segítségnyújtás	50	52	52 ^{*2}	0

	jelzőrendszeres házi segítségny.	6	1 ^{*3}	1 ^{*3}	0
	fogyatékosok nappali ellátása	5	5	5	0
	idősek nappali ellátása	15	14	14 ^{*4}	0
	családsegítő szolgálat	30	22	22 ^{*5}	0
	gyermekjóléti központ	45,2	27,75	27,75 ^{*6}	0
	támogató szolgálat	4	4	4	0
	Margaréta Otthon	75,5	79,09	79,09 ^{*7}	0
	Platán Otthon (idősek otthona)	36	42	42 ^{*8}	0
	Platán Otthon (fogyat. Otthona)	42	44	44 ^{*8}	0
	Platán Otthon (Hetényi Otthon)	7,25	9	9 ^{*8}	0
Őszirozsa Időskorúak Gondozóháza	idősek átmeneti ellátása	8	10	10 ^{*9}	0
Összesen:		470,95	452,84	452,84	0

***Étkeztetés** szakfeladaton a 4 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 4 fő szakképzettnek minősül, ebből 3 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***2 HSNY** szakfeladaton az 52 fő szakképzett szakmai létszámból mind az 52 fő szakképzettnek minősül, ebből 2 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***3 Jelzőrendszeres HSNY** szakfeladaton az 1 fő mellett, 5 fő ügyeleti jellegű feladatot lát el.

***4 Idősek nappali ellátása** szakfeladaton a 14 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 14 fő szakképzettnek minősül, ebből 3 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***5 Családsegítő szolgálat** szakfeladaton a 22 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 22 fő szakképzettnek minősül, ebből 3 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***6 Gyermekjóléti központ** szakfeladaton a 27,75 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 27,75 fő szakképzettnek minősül, ebből 2 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***7 Margaréta Otthonban** a 79,09 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 79,09 fő szakképzettnek minősül, ebből 3 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***8 -Platán Otthon Idősek Otthona** szakfeladaton a 42 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 42 fő szakképzettnek minősül, ebből 1 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

-**Platán Otthon Fogyatékosok Otthona** szakfeladaton a 44 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 44 fő szakképzettnek minősül, ebből 2 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

-**Platán Otthon Hetényi Otthon** szakfeladaton a 9 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 9 fő szakképzettnek minősül, ebből 1 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

***9 Őszirozsa Időskorúak Gondozóházában** a 10 fő szakképzett szakmai létszámból mind a 10 fő szakképzettnek minősül, ebből 1 fő képesítés alóli mentesítéssel rendelkezik.

A fenti táblázatból látható, hogy az alapellátások közül az étkeztetés és a nappali ellátás szakmai létszámát csak csekély mértékben, a családsegítés és a gyermekjóléti központ létszámát azonban jelentős mértékben kellene fejleszteni. Ennek ellenére viszont az utóbbi években a gazdasági válság ellenére is eredményeket értünk el a létszámfejlesztésben, és az intézményen belüli átszervezések eredményeként is jelentkezett szakmai létszámnövekedés. Különösen örömdetes, hogy a szakképzettségi arány az intézmények szisztematikus képzési terveinek köszönhetően csaknem 100 %-os lett 2012-ben.

Továbbra is törekedni kell arra, hogy racionális gazdálkodás mellett, évenkénti ütemezés szerint a létszámok megközelítsék a jogszabályban előírtakat.

Sajnos az önkormányzat intézményeinek egyes épületei műszakilag leromlott állapotban vannak, ezért felújításuk vagy más épületbe történő átköltözésük indokolt. A jogszabályi előírások igen szigorúak, amelyeknek több intézményi telephely nem felel meg. Ilyen például a bentlakásos otthonokban az egy főre jutó minimális lakótér biztosítása, illetve a terület egészét illetően az intézményi infrastruktúra javítása. Több bentlakásos intézmény esetében hiányzik jelenleg az egy főre jutó 6 négyzetméteres lakótér, illetve van olyan intézményi épület, amely műszaki állapotát tekintve már nem felel meg a szociális intézményi ellátás követelményeinek.

Az elmúlt években viszont több olyan változás történt az intézményi struktúrában, amely javította az ellátásokat biztosító telephelyek helyzetét. Tagadhatatlan tény, hogy 2007. óta felgyorsult Kecskeméten a szociális ágazat fejlesztése.

2. Szociális alapszolgáltatások, idősök és hajléktalanok átmeneti ellátása

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése 438/2005. (VI.29.) KH számú határozatával elfogadta a szociális szolgáltatások ingatlanhasznosítási koncepcióját, mely 2006. év végéig meghatározta azokat a feladatokat, mellyel az ESZII által biztosított szociális és gyermekvédelmi feladatok szakmai feltételeit jelentősen javítani lehet. Ezt a határozatot a Közgyűlés az intézményrendszer integrációjáról szóló 306/2007. (VI.28.) KH számú határozatával hatályon kívül helyezte és az ingatlanok átcsoportosítása tekintetében új irányvonalat határozott meg. A Közgyűlés a 291/2009. (VI.25.) KH számú határozatával az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága

- Kecskemét, Táncsics Mihály utca 1. szám alatti,
- Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti,
- Kecskemét, Horváth Döme utca 1. szám alatti,
- Kecskemét, Kápolna utca 8. szám alatti

telephelyeinek vonatkozásában, a határozatlan idejű működés feltételeinek határidőre történő megteremtéséhez szükséges feladatokról intézkedési terveket hagyott jóvá.

A Kecskemét, Táncsics Mihály utca 1. szám alatti Hajléktalan Gondozószolgálattal kapcsolatban az önkormányzat, mint fenntartó megállapította, hogy a fennálló tárgyi hiányosságok olyan mértékűek, amelyek csak a szolgáltatások más telephelyre történő áttelepítésével, illetve civil vagy egyházi fenntartóval kötött ellátási szerződéssel szüntethető meg. A hiányosságok megszüntetése érdekében az önkormányzat az alábbi intézkedéseket tervezte:

a) az Önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a Kecskeméten működő, hajléktalanok ellátásával foglalkozó nem állami és egyházi fenntartók tevékenységét, illetve beruházásait; Határidő: folyamatos
b) az önkormányzat az éves közbeszerzési tervben megnevezi a hajléktalanok ellátásának lehetséges kisserződését; Határidő: 2010. március 31.
c) az önkormányzat elindítja a hajléktalanok ellátására vonatkozó közbeszerzési eljárást; Határidő: 2010. december 31.

d) az Önkormányzat ellátási szerződést köt a közbeszerzési eljárásban nyertes intézményfenntartóval:

Határidő: 2011. június 30.

A fenti tervnek megfelelően zökkenőmentesen lezajlott a teljes hajléktalanellátás kiszervezése. A Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kötött ellátási szerződés alapján utcai szociális munka, nappali melegedő, éjjeli menedékhely, átmeneti szállás, hajléktalanok otthona és rehabilitációs otthoni ellátás is biztosítva van Kecskeméten.

Az elmúlt években történt átszervezések érintették az idősek ellátását is. Mivel a Jókai u. 15. szám alatti ingatlan rossz műszaki állapotban volt, az idősek átmeneti otthona más épületben (Kecskemét, Nyíri út 77/A., Összírózsa Időskorúak Gondozóháza) került kialakításra, úgy, hogy a férőhelyszám 14-ről 22-re emelkedett.

A Jókai utcai feladatok átszervezése a Kápolna utca 8. szám alatti telephely működését is érintette, amelyre vonatkozóan a Közgyűlés, ugyancsak a fenti döntésével, az alábbi intézkedési tervet határozta meg:

Az önkormányzat a hiányzó szakmai létszámról az intézmény átszervezésével, a Kecskemét, Jókai utca 15. szám alatti és a Kecskemét, Kápolna utca 8. szám alatti telephelyek összevonásával gondoskodik. Ennek érdekében

a) a 2009. év folyamán idősek átmeneti elhelyezését biztosító intézményt alakít ki a Kecskemét, Nyíri út 77/A. szám alatti épületben, ahol a Kecskemét, Jókai utca 15. szám alatti átmeneti otthon jelenlegi gondozottjait helyezi el;

Határidő: 2009. december 31.

b) a Kecskemét, Jókai utca 15. szám alatt működő további ellátásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása), valamint a Kecskemét Kápolna utca 8. szám alatti idősek nappali ellátását egy telephelyen, a Kápolna utca 8. szám alatt biztosítja;

Határidő: 2010. december 31.

c) az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságának intézményvezetője gondoskodik az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú mellékletének megfelelő szakmai létszám alkalmazásáról.

Határidő: 2010. december 31.

Az intézkedési tervekben foglaltaknak megfelelően a Nyíri út 77/A. szám alatt 22 férőhellyel kialakításra került az Összírózsa Időskorúak Gondozóháza, ahová a Jókai utca 15. szám alól a gondozottak átköltözhetnek.

Az intézkedési tervekben foglaltak végrehajtására a Közgyűlés meghozta a 299/2010. (VI.24.) KH. számú határozatot, amely a Jókai utca 15. szám alatti ellátások más telephelyre történő áttelepítéséről szól. A döntés egyetlen ponton tért el az intézkedési tervektől, még hozzá abban, hogy a házi segítségnyújtást az időközben megürített Kecskemét, Csongrádi utca 26. szám alatti ingatlanban biztosította végül az intézmény, ez 2011-ben megvalósult. A Jókai utcai telephelyen levő feladatok áttelepítése lehetővé tette a Kápolna utcai telephelyen foglalkoztatott szakmai létszám fejlesztését.

A folyamat azonban egyelőre nem érhet véget, mivel a Horváth Döme u. 1. szám alatti telephely ideiglenes működési engedélyében jelzett hiányosságokat 2012. december 31-ig nem tudtuk orvosolni. Az újabb jogszabályi rendelkezések ezt a határidőt 2014. december 31-ig meghosszabbították. A Közgyűlés 331/2012. (XI.29.) KH. számú határozatában a Horváth Döme u. 1. szám alatti telephellyel kapcsolatban az alábbi szakmai tervet határozta meg:

a) az önkormányzat 2012-2013. évben folyamatosan ellenőrzi a szociális alapszolgáltatásokat igénybe vevő ellátottak létszámát, és elemzi az ellátás hatékonyságát, valamint felméri a tárgyi feltételek biztosításának költségvetési vonzatát. Határidő: folyamatos
b) az ellátottak létszámát és az ellátás hatékonyságát figyelembe véve a polgármester a 2013. és 2014. évi költségvetés tervezésekor figyelembe veszi a szükséges szakmai létszámot, valamint az akadálymentesítés költségeit. Határidő: értelemszerűen
c) az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságának intézményvezetője a fenntartó döntésétől függően gondoskodik az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú mellékletének megfelelő szakmai létszám alkalmazásáról. Határidő: 2014. december 31.
d) az önkormányzat gondoskodik a tárgyi feltételek biztosításával kapcsolatos beruházások lebonyolításáról. Határidő: 2014. december 31.

Az elmúlt években jelentős beruházások is történtek az intézmény telephelyeit érintően. Az Ipoly utca 1. szám alatti telephely átalakult, ott 2010 óta az értelmi fogyatékosok nappali ellátása folyik. Ehhez az ellátáshoz át kellett alakítani az épületet, amelyre 11 millió forintot fordított az önkormányzat. A házi segítségnyújtás központi ügyintézője a Csongrádi u. 26. szám alatti telephelyre került, amelynek akadálymentesítése 2010-ben 5.778.000 forintból történt meg.

3. Platán Otthon

Egy hosszú távú program legfontosabb és egyben a legsürgősebben megvalósításra szoruló eleme az ESZII Platán Otthon „A” és „B” épületeinek felújítása. Az intézményben a Szent László város 1. szám alatti telephelyen fogyatékos és időskorú részleg is működik.

Az otthon átalakítására feltétlenül szükség van, mert a tárgyi feltételek hiányosságai miatt a Szent László város 1. szám alatti telephely 2014. december 31-ig csak ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik. Az intézmény nem minden lakószobában tudja az egy főre előírt 6 m²-es lakóterületet biztosítani, illetve más további jogszabályi előírások – pl. társalgó, ebédlő – is hiányoznak az egyik részlegben.

A fentiek miatt a Közgyűlés 2009-ben a Szent László város 1. szám alatti vonatkozásában is intézkedési tervet fogadott el az alábbiak szerint:

Az önkormányzat részéről megállapítható, hogy a jelenleg fennálló tárgyi hiányosságok olyan mértékűek, melyek csak az intézményi épület teljes rekonstrukciójával és bővítésével szüntethetők meg. Az átalakítás költségeihez pályázati támogatás szükséges, így a hiányosságok megszüntetésére az alábbi intézkedéseket terveztük:

a) az önkormányzat folyamatos pályázatfigyelő rendszert működtet annak érdekében, hogy a szükséges beruházáshoz pályázati forrást tudjon igénybe venni;

Határidő: folyamatos

b) megfelelő pályázati lehetőség esetén az önkormányzat haladéktalanul pályázatot nyújt be az intézmény teljes rekonstrukciójára.

Határidő: értelemszerűen

c) nyertes pályázat esetén az önkormányzat gondoskodik az intézmény teljes rekonstrukciójáról, figyelemmel az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben foglaltakra.

Határidő: 2012. december 31.

A fenti intézkedési tervet még nem sikerült végrehajtani, mivel rekonstrukcióra vonatkozó támogatási pályázat csak 2012-ben került kiírásra. A jövőben viszont uniós támogatással megvalósulhat az időskorú részleg rekonstrukciója, mivel a TIOP 3.4.2. Bentlakásos intézmények korszerűsítése című pályázatra benyújtott projektterv alapján az önkormányzat 179.900 eFt-ot nyert a Platán Otthon időskorú részlegének rekonstrukciójára.

A fogyatékos részleg tekintetében viszont 2013. január 1-jétől változott az ellátási kötelezettségünk, mivel ettől az időponttól az állam feladatkörébe került át a fogyatékos otthonok működtetése. Mivel az ESZII egy integrált intézmény, a Platán Otthon fogyatékos részlege az önkormányzat kezelésében maradt, amelynek költségeihez az állam megállapodásban rögzített feltételek szerint hozzájárul. A jogszabályok értelmében a fogyatékos részleg jogszabályok szerinti működését az államnak kell finanszíroznia.

A Belsőnyír 327. szám alatti telephely átköltözésére is nagy szükség lenne az épület rossz műszaki állapota miatt. Erre vonatkozóan a kezdő lépések már megtörténtek, mivel 2011-ben a Platán Otthon volt gazdasági irodájának helyén megkezdődött egy időskorúak ápoló-gondozó részlegének kialakítása. Az első ütemben 36 millió forintot költött az épület felújítására az önkormányzat, viszont a második ütem megkezdésére egyelőre nem állnak rendelkezésre költségvetési források.

4. Margaréta Otthon

A Margaréta Otthon épülete 1988-ban készült el a város zöldövezetében, bentlakásos intézményeink közül a legmagasabb szintű ellátást biztosítja.

A Margaréta Otthonban a tárgyi és személyi feltételek biztosítottak, az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. Ennek ellenére a jövőben szükség van a telephely felújítására, illetve korszerűsítésére is, mivel az épület állapota a megépítése óta jelentősen romlott. A 2010. évben csaknem 7 millió forintból a csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása történt meg. Az önkormányzat továbbá a KEOP-2012-5.5.0/B azonosítószámú felhívásra pályázatot nyújtott be a Margaréta otthon épületenergetikai fejlesztésére. A pályázat tartalmazza az épület lapostetejének hő- és vízszigetelési munkáit is. Nyertesség esetén a tervezett építési munkák elvégzését követően, az épületen jelentkező beázási problémák megszűnnek.

5. Gyermejkölési alapellátás

A gyermekjóléti alapellátások közül elsősorban a bölcsődei ellátás szorul jelentősebb fejlesztésre. Egy 2004-ben végzett felmérés szerint a bölcsődék többsége rendkívül rossz

műszaki állapotban volt és felújításuk mindenképpen indokoltnak látszott. Jelentős eredménynek számít, hogy 2005-ben megvalósult a Mátis Kálmán utcai Bölcsőde teljes felújítása, valamint a Lánchíd utcai Bölcsőde és az Árpádvárosi Bölcsőde konyháinak HACCP rendszer szerinti kialakítása, amelyeket most központi konyhaként külső szolgáltató működtet. 2007-ben megvalósult a Hunyadvárosi Bölcsőde részleges felújítása is, illetve uniós pályázati források felhasználásával a Lánchíd Utcai Bölcsődében és a Forradalom Utcai Bölcsődében újult meg az infrastruktúra és bővültek az intézmények alapellátáson túli szolgáltatásai. A 2010. évben pályázati forrásból megtörtént a Hunyadvárosi Bölcsőde nyílászáróinak cseréje, amelyhez 12.672 eFt támogatást nyert önkormányzatunk.

A további fejlesztési elképzelések között szerepel a Széchenyi Sétányi Bölcsőde felújítása, valamint a Klapka utcai Bölcsőde fűtőkorszerűsítése.

6. Felügyeleti szervek feladatellátással kapcsolatos megállapításai

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala (a továbbiakban: Szociális és Gyámhivatal) 2012-ben végzett teljes körű törvényességi ellenőrzést a szociális ellátást biztosító telephelyeken. Az ellenőrzések során a telephelyek személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálatára is sor került.

A Szociális és Gyámhivatal döntése alapján a határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkező telephelyek közül 2014. december 31-ig gondoskodni kell:

- a Kecskemét, Posta u. 7. szám alatti telephelyen az étkeztetés és idősök klubja szociális alapszolgáltatások esetében a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő (szakképzett) szakdolgozói létszám, valamint tárgyi feltételek (akadálymentes mosdó) biztosításáról;
- a Kecskemét, Margaréta u. 2. szám alatti telephelyen az étkeztetés szociális alapszolgáltatás esetében a hatályos jogszabályokban foglalt személyi feltételek, létszámnorma biztosításáról;
- A Kecskemét, Fecske u. 20. szám alatti telephelyen a családsegítés szociális alapszolgáltatás tekintetében a hatályos jogszabályokban foglalt személyi feltételek, létszámnorma biztosításáról;
- a Kecskemét, Belsőnyír tanya 327. szám alatti telephelyen az idősök otthona esetében a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő személyi feltételek maradéktalan biztosításáról, valamint a tárgyi feltételek [teljes körű akadálymentesség, megfelelő méretű (20 m²) közösségi tér kialakítása, egy lakószobában legfeljebb 4 ellátott elhelyezése, megfelelő személyes lakótér (szekrények), valamint orvosi szoba biztosítása] hiányosságainak felszámolásáról.

A határozott idejű működési engedéllyel rendelkező telephelyek közül ugyancsak 2014. december 31-ig gondoskodni kell

- a Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti telephelyen a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő tárgyi feltételek (egy lakószobában legfeljebb 4 ellátott elhelyezése, egy főre jutó 6 m² lakóterület) biztosítása;
- a Kecskemét Horváth D. u. 1. szám alatti telephelyen az étkeztetés szociális alapszolgáltatás esetében a hatályos jogszabályokban foglalt személyi feltételek, valamint a tárgyi feltételek (akadálymentesítés) biztosítása.

A fenti feltételek biztosítására a Közgyűlés a 331/2012. (XI.29.) KH számú határozatával kötelezettséget vállalt, így 2014-ben – a korábbi fejezetekben részletezett módon – mindenképpen szükségessé válik a fenti telephelyek személyi és tárgyi feltételeinek javítása.

XII.

Bács-Kiskun megye területén működő szolgáltatási rendszer struktúrája és jellemzői

A megyében 2012. január 1-jétől 2013. március 31-ig a Bács-Kiskun Megyei Intézményfenntartó Központ fenntartásában működtek a szociális és gyermekvédelmi intézmények. Ezt az időszakot követően a 2013. január 1-jétől létrejött Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megyei kirendeltségei vették át a megyében működő, állami fenntartású intézmények működtetését.

1. A megyei szociális intézményrendszer

Állami fenntartásban jelenleg négy szakosított szociális intézmény működik Bács-Kiskun megyében, összesen 1.390 ellátotti férőhellyel. A Bácsborsódi, Kaskantyúi és a Lajosmizsei intézmény több, a Kiskunhalasi egy telephelyen működik.

Rászorultság szerint időskorúak, fogyatékossgal élő személyek, pszichiátriai-, és szenvedélybetegek tartoznak az ellátotti csoportokba.

Az intézmények ellátási típus szerint jellemzően ápoló – gondozó otthonok, de a Kaskantyúi intézményhez lakóotthonok, átmeneti- és nappali ellátást nyújtó intézmények is kapcsolódnak. A bácsborsódi intézmény önként vállalt feladatként szenvedélybetegek nappali ellátását is működtet.

A megyében működő intézmények az alábbi típusú szociális ellátási formákat biztosítják:

ELLÁTÁS TÍPUSA	ELLÁTÓ INTÉZMÉNY NEVE	TELEPHELYEK	FÉRŐ- HELY
Időskorúak ápoló-gondozó otthona	Bácsborsódi „Őszi Napfény Integrált Szociális Intézmény	Bácsborsód	167
		Bácsalmás	50
		Nagybaracska	20
	Lajosmizsei „Nefelejcs Ház” Időskorúak Otthona	Lajosmizse	160
		Szabadszállás	47
Fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona	Bácsborsódi „Őszi Napfény Integrált Szociális Intézmény	Gara	250
		Katymár	70
	Kiskunhalasi Pszichiátriai és Fogyatékos Betegek Otthona	Kiskunhalas	120
	Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény	Solt	68
Fogyatékos személyek lakóotthona	Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény	Solt	12 11
Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthona	Kiskunhalasi Pszichiátriai és Fogyatékos Betegek Otthona	Kiskunhalas	235

Szenvedélybetegek ápoló-gondozó otthona	Bácsborsódai „Őszi Napfény Integrált Szociális Intézmény	Bácsborsód	43
	Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény	Kaskantyú	95
Szenvedélybetegek Átmeneti Otthona	Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény	Kaskantyú	10
Szenvedélybetegek Nappali Ellátó Szolgálat	Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézménye	Kaskantyú	22
Szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona	Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény	Kaskantyú	10

Több telephely (kiskunhalasi intézmény, katymári telephely) ideiglenes, vagy határozott idejű működési engedéllyel rendelkezik, ennek oka jellemzően a tárgyi feltételeknek való nem megfelelés. A kaskantyúi intézmény esetében hatósági szerződés megkötésére került sor, melynek oka szintén a vonatkozó jogszabályi előírásokban meghatározott tárgyi feltételek hiánya.

1.1. Tartós elhelyezést nyújtó szociális intézmények

1.1.1. Kaskantyúi „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény

Szenvedélybetegek ellátását végzik a kaskantyúi székhelyen és telephelyeken ápolást, gondozást nyújtó intézményben, átmeneti otthonban, lakóotthonban és nappali ellátás keretében. Foglalkoztatható középsúlyos értelmi fogyatékos és más fogyatékoságban szenvedő személyek szociális ellátását végzik a solti telephelyeken.

Székhely	Telephely	Szvtv. szerinti besorolás	Férőhely
Kaskantyú, III. ker. 1.	-----	szenvedélybeteg otthona	95
-----	Kaskantyú, Hunyadi u. 71.	szenvedélybetegek átmeneti otthona	10
-----	Kaskantyú, Úttörő u. 32	szenvedélybetegek nappali ellátása	22
-----	Kaskantyú, Úttörő u. 32	szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona	10
-----	Solt, Toldi M. u. 1.	fogyatékos személyek otthona	68
-----	Solt, Balassi B. u. 13.	fogyatékos személyek ápoló – gondozó célú lakóotthona	12
-----	Solt, Kecskeméti u. 7.	fogyatékos személyek ápoló – gondozó célú lakóotthona	11
Összes férőhely			228

Felvételre várakozók száma 2012. 08. 31-én:

Szenvedélybetegek ápoló, gondozó otthona, Kaskantyú	7 fő
Szenvedélybetegek Átmeneti Otthona, Kaskantyú	1 fő
Szenvedélybetegek Rehabilitációs célú Lakóotthona, Kaskantyú	0 fő
Szenvedélybetegek Nappali Ellátó Szolgálat, Kaskantyú	2 fő
Fogyatékos személyek ápoló, gondozó otthona, Solt	20 fő

Fogyatékkal élők ápoló-gondozó célú lakóotthona I., Solt	1 fő
Fogyatékkal élők ápoló-gondozó célú lakóotthona II., Solt	1 fő
ÖSSZESEN:	32 fő

Szenvedélybetegek ellátása

Az ellátást igénybevevő szenvedélybetegek 60%-a a 40-60 éves korcsoportba tartozik. A szolgáltatást igénybe vevők 90%-a több évtizedes szenvedélybeteg „karriert” tud maga mögött, de az alapbetegségen túl átlagosan 3-4 krónikus betegség is diagnosztizálásra került náluk. Fizikai állapotuk 85%-ban megfelel az életkoruknak, ugyanakkor a polimorbiditás miatt igen magas az ápolási-gondozási szükségletük.

Fogyatékos személyek ellátása

A solti telephelyeken enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos, valamint értelmi fogyatékos és más fogyatékoságban szenvedők ápolását - gondozását végzik. Az ellátást igénybevevők 97%-nál a kornak, alapbetegségnek megfelelő általános egészségi és jó fizikai állapot tapasztalható.

1.1.2. Kiskunhalasi Pszichiátriai és Fogyatékos Betegek Otthona

Székhely	Szvt. szerinti besorolás	férőhely
Kiskunhalas, Kőrösi u. 16.	pszichiátriai betegek otthona	235
	fogyatékos személyek otthona	120
Összes férőhely		355

Felvételre várakozók száma 2012. 08. 31-én:

Pszichiátriai beteg: 108 fő Fogyatékos személy: 16 fő

Az ellátottak többsége támogató, befogadó családi háttérrel nem rendelkezik. Alacsony iskolai végzettségűek, szakképzetlenek, ebből adódóan jövedelmük jellemzően alacsony, így intézményen kívüli megélhetésük korlátozottan biztosított.

Egészségi állapotukat polimorbiditás jellemzi, betegségi tüneteik miatt folyamatos gyógyszeresedésre rendszeres orvosi felügyeletre szorulnak. A mindennapi önálló életvitelhez szükséges képességekkel csak részben, vagy egyáltalán nem rendelkeznek.

Szociális foglalkoztatásban 60 fő vesz részt. Fő tevékenységek: szőnyeg, lábtörölő, fonott virág, agyag edények, textil alapú dísz tárgyak készítése. Külső foglalkoztató nincs jelen az intézményben.

1.1.3. Lajosmizsei „Nefelejcs Ház” Időskorúak Otthona

Székhely	Telephely	Szvt. szerinti besorolás	Férőhely
Lajosmizse, Dózsa Gy. u. 2.	----	idősek otthona	160
-----	Szabadszállás, Honvéd u. 1.	idősek otthona	47
Összes férőhely			207

Felvételre várakozók száma 2012. 08. 31-én:

Lajosmizsei székhely: 23 fő

Szabadszállási telephely: 6 fő

A székhely intézménye az E5-ös főútvonal mellett, Lajosmizse északi részén található, 1974. április 1-jén nyitotta meg kapuit, akkor 100 főnek biztosítva ellátást. Az épület kifejezetten szociális otthoni feladatok ellátására épült, amelyet 1986-ban bővítettek. Az ellátotti létszám jelenleg 160 fő.

A szabadszállási telephely (a volt szülőotthon épületének átalakítása után) 2005. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit, 47 fő ellátott kapott lehetőséget a beköltözésre. Az intézmény 400 adagos konyhát üzemeltet a HACCP rendszernek megfelelően.

1.1.4. Bácsborsódi „Őszi Napfény” Integrált Szociális Intézmény

Székhely	Telephely	Sztv. szerinti besorolás	Férőhely
Bácsborsód Dózsa Gy. u. 9.	-----	idősek otthona	167
		szenvedélybeteg otthona	43
-----	Bácsalmás, Dugonics u. 35.	idősek otthona	50
-----	Nagybaracska, Mohácsi u. 6.	idősek otthona	20
-----	Gara, Köztársaság u. 1.	fogyatékos személyek otthona	250
-----	Katymár, Sándor tanya 20.	fogyatékos személyek otthona	70
Összes férőhely			600

A bácsborsódi székhelyen négy osztályon 167 időszerű ápolása-gondozása folyik, egy osztályon 43 szenvedélybeteg ápoló-gondozó ellátása történik. A földterületeken gabonát, saját felhasználásra konyhakerti növényeket termesztnek, és állattenyésztés is folyik.

A kisegítő gazdasági tevékenységnek kettős haszna van: részben csökkenteni tudják az ételmezés költségeit, részben hasznos tevékenységet tudnak biztosítani fizikailag még aktív ellátottjaik számára. Az itt élők képességeiknek megfelelően munka-rehabilitációban vehetnek részt a szociális foglalkoztatás keretein belül.

A bácsalmási telephely TIOP beruházás keretében felújításra került a 2010. évben. A jogszabályi előírásoknak megfelelő, akadálymentes épületegységben történik az ellátás. Az 50 fő idősek otthoni férőhelyből 7 fő emelt szintű férőhelyi elhelyezésre van lehetőség. Az emelt szintű férőhelyek az ellátottak elhalálózásával csökkennek, új megállapodás megkötése ilyen típusú ellátásra nem történhet.

A nagybaracscai telephely épülete egy régi lakóház átalakítása révén vált alkalmassá szociális intézményi feladatok ellátására. 20 fő időszerű személy ápolása-gondozása történik a telephelyen 2-3 ágyas szobákban. A telephely TIOP beruházás keretében felújításra került 2010. évben. A jogszabályi előírásoknak megfelelő, akadálymentes épületegységben történik az ellátás.

A garai telephelyen 250 súlyos, illetve halmozottan fogyatékkal élő ellátást igénybevevő ápoló-gondozó otthoni ellátása történik nem, kor, állapot szerinti elhelyezéssel 2-3-4 ágyas

szobákban. Ellátottjaik részére medencét üzemeltetnek, játszótér, tornacsarnok áll az itt élők rendelkezésére. Fejlesztő pedagógusok, a bajai speciális iskola oktatói biztosítják a tankötelezettek képzését. A telephelyhez tartozik Foglalkoztató Ház is, melyben a szociális foglalkoztatás keretében szőnyeg-, lábtörlő szövés történik. A telephely megfelel a jogszabályi előírásokban szereplő személyi és tárgyi feltételeknek.

A katymári telephelyen 70 fő fogyatékkal élő ápoló-gondozó otthoni ellátása folyik, két épületegységben állapot szerinti elhelyezéssel. A telephely a település külterületén helyezkedik el. Az intézmény jogszabályi előírásoknak jelenleg teljes mértékben megfelel. A 2007. évben kialakításra került egy új épületegység, megszüntetve így a zsúfoltságot, biztosítva a közösségi helyiségeket.

2. A megyei szociális intézményrendszer korszerűsítésének irányai:

Továbbra is aktuálisak és megvalósítandók a megyei önkormányzat által korábban elfogadott koncepcióban meghatározott alábbi feladatok:

Az időskorúak ellátása vonatkozásában az otthonközeli ellátások kiterjesztése, mivel a kapacitásbővítés lassíthatja a bentlakásos intézményi szolgáltatások igénybevételének minden bizonnyal emelkedő tendenciáját.

Szükséges az átmeneti elhelyezést nyújtó férőhelyek számának emelése is. Az átmeneti ellátást nyújtó intézményrendszer erősítése elősegíti a bentlakásos intézményi felvétel zökkenőmentességét, lerövidíti a férőhely elfoglalásának idejét, és alkalmas eszköz az akut helyzetek kezelésére.

Az EU irányelveiben és a hazai irányelvekben is hangsúlyosan szerepel a kis létszámú intézmények szerepének erősítése, illetve a nagy létszámú intézmények fokozatos átalakítása támogatott lakhatási szolgáltatássá. Ez a törekvés a szociális intézményrendszer korszerűsítésének jövőbeli irányát is nagymértékben fogja meghatározni.

A pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása szorosan kapcsolódik az egészségügyi ellátás rendszeréhez. A betegségben szenvedők esetében a társadalmi megítélés negatív jellegű, ezeket, az előítéleteket csökkenteni kell. Az ellátás feltételeinek megteremtése a cél egy önálló részleg kialakításával.

A szenvedélybetegek szakellátásában a megye két, saját fenntartásában lévő intézménye vesz részt. A nyújtott szolgáltatások igazodnak az ellátottak igényeihez, a kaskantyúi intézmény esetében új lakhatási szolgáltatási formák kialakítása elősegítené az ellátottak társadalmi integrációját. A pszichiátriai betegek ellátásából hiányzik a rehabilitációs, valamint az átmeneti elhelyezést biztosító ellátási forma.

A hajléktalan személyek ellátása speciális problémát jelent az érintettek önkéntességének, programokban való részvételi hajlamának alacsony szintje miatt. Gyakorlatilag minden településen megtalálhatók a közösségből kiszoruló, „kvázi hajléktalan” személyek, ellátásuk kistélepüléseken a jelenlegi szervezeti keretek között jogszabályi feltételeknek megfelelő módon nem biztosított. Hajléktalanok számára stabil megoldást jelentő bentlakásos otthon, illetve rehabilitációs intézmény csak a megyeszékhelyen áll rendelkezésre.

Fejlesztési tervek:

A szakosított intézményi ellátás vonatkozásában új típusú támogatott lakhatási szolgáltatások kerülnek bevezetésre fogyatékos személyek, pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek, valamint hajléktalan személyek részére. Ezek az új típusú szolgáltatások az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az önálló életvitel fenntartását, illetve elősegítését szolgálják. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság feladata, hogy az elérhető pályázati lehetőségeket felhasználva minden ellátotti célcsoport vonatkozásában tervezetten és ütemezetten teremtsen meg az új típusú szolgáltatásokra való áttérés lehetőségét.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság - a kötelező feladatellátását figyelembe véve - az elkövetkezendő 2 évre előirányzott feladatai:

- a jogszabályban előírt tárgyi feltételek teljesítése elsősorban az ideiglenes, vagy határozott idejű működési engedéllyel rendelkező intézmények esetében.
- a hiányzó ellátási formák kialakítása figyelembe véve az ellátás iránti szükségleteket.

3. Gyermekvédelmi intézményrendszer

A gyermekvédelmi szakszolgálat feladata, hogy a vér szerinti családjából kiemelt kiskorúakat befogadja, elkészítse a gyermek szakvizsgálatát, szükségletének megfelelően javaslatot tegyen az otthont nyújtó ellátás formájára, biztosítsa a gondozási helyet és tegye lehetővé a gyermek családi kapcsolatait, hazagondozását. Amennyiben ez utóbbiak nem realizálódnak, segítse elő a kiskorúak sorsának hosszú távú rendezését, örökbe fogadását. A gyámhivatali határozatoknak megfelelő gondozási helyen biztosítani kell az ellátást, gondozást, nevelést, a gyermekek fejlődését, szocializációját.

A cél az átmeneti nevelés során a vér szerinti családba történő visszagondozás, a család alkalmassá tétele arra, hogy gyermeknevelési funkcióját teljesíteni tudja. Ennek fontos része a kapcsolattartás, az érzelmi kötődés kialakítása, erősítése a szülő és gyermeke között. Tartós nevelés esetén a cél a gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítása, örökbe adása.

A 2011. évben még a megyei önkormányzat által fenntartott gyermekvédelmi szakellátás rendszerében 1128 gyermek, 200 fiatal felnőtt nevelkedett. A 2011. év végére 332 működő hagyományos nevelőszülő, 5 gyermekotthon, 3 oktatási intézményben integráltan működő különleges ellátást biztosító gyermekotthon és közel 160 fős szakszolgálati dolgozói létszám biztosította a feladat ellátását.

A Bács-Kiskun Megyei Gyermekvédelmi Szakszolgálat jelentős szerkezeti átalakuláson ment át. 2011. december 1-től ellátási szerződés keretében - mely jelenleg 5 évre szól – az otthont nyújtó ellátás jelentős részét – a nevelőszülői hálózatot és a gyermekotthonok nagy részét – a Szeged – Csanádi Egyházmegye fenntartóként, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató működtetőként vette át.

Bács-Kiskun Megyei Gyermekvédelmi Szakszolgálat Nevelőszülői hálózatának feladatellátása az alábbi tendenciát mutatta:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hazagondozott gyermekek száma	45	38	23	13	31	42	16
A nevelőszülői hálózathoz örökbe adott gyermekek száma	12	9	8	15	21	17	25
A nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek száma	631	717	776	820	904	893	900
A tárgy évben nevelőszülőhöz kihelyezett gyermekek száma	133	161	111	139	198	107	117
Működő nevelőszülők száma	276	278	315	326	322	341	330
Működési engedélyben szereplő nevelőszülők száma	307	335	367	379	379	387	362

Az elhelyezett gyermekek és fiatal felnőttek létszáma kategóriánkénti bontásban a következőképpen alakul:

- Otthont nyújtó: 613 fő
 - Kora miatt különleges: 81 fő
 - Különleges: 407 fő
 - Speciális szükségletű: 28 fő
 - 100%-os utógondozói ellátott: 182 fő
 - 80%-os utógondozói ellátott: 18 fő
- Státusz szerinti bontásban a kiskorúak létszáma:
- Ideiglenes hatállyal elhelyezett: 140 fő
 - Átmeneti nevelt: 847 fő
 - Tartós nevelt: 142 fő
- 2011-ben 327 fő került szakellátásba, ebből
- 319 fő kiskorúként
 - 8 fő utógondozói ellátottként

A bekerülők státusz szerinti bontása:

- Ideiglenes hatállyal elhelyezett 294 fő
- Átmeneti nevelt 25 fő
- Utógondozói ellátott 8 fő

358 fő került ki a rendszerből, ebből

- 261 fő kiskorú
- 97 fő utógondozói ellátott

A megszűntek státusz szerinti bontása:

- Ideiglenes hatállyal elhelyezett 118 fő
- Átmeneti nevelt 122 fő
- Tartós nevelt 21 fő
- Utógondozói ellátott 97 fő

A nevelőszülői hálózatban 900 fő elhelyezett volt december 31-én

Kategóriánkénti bontásban:

- Otthont nyújtó: 433 fő
- Kora miatt különleges: 64 fő
- Különleges: 280 fő
- 100 %-os utógondozói ellátott: 117 fő
- 80 %-os utógondozói ellátott: 6 fő

Státusz szerinti bontásban:

- Ideiglenes hatályú elhelyezett: 52 fő
- Átmeneti nevelt: 622 fő
- Tartós nevelt: 104 fő
- Utógondozói ellátott: 122 fő

A Bács-Kiskun Megyei Gyermekvédelmi Szakszolgálat

A tevékenység összefoglalása szerint egy elsősorban döntés előkészítő, szakértői, szolgáltatási, szervezési, tanácsadói, leginkább hivatali munka, valamint gondozási feladatok ellátása.

Az intézmény adatai

Neve: Bács-Kiskun Megyei Gyermekvédelmi Szakszolgálat
Székhelye: 6000 Kecskemét, Kiskert tér 6.
Telephelye: Befogadó otthon - 6044 Kecskemét – Hetényegyháza Árvácska u. 24.
Működési területe: Bács-Kiskun Megye

Az intézményhez tartozó szervezeti egységek:

- Szakértői és nyilvántartási csoport
- Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság
- Gyámi csoport

A gondozási helyek meghatározására irányuló eljárás alapját képező javaslat és az egyéb javaslatok kidolgozása a gyermekvédelmi szakszolgálat keretében történik.

Az egyes csoportok egymással szoros együttműködésben segítik elő a javaslatok elkészítését, amely alapja a gyámhivatali határozatnak.

Kapcsolatrendszer

A közös feladat érdekében, napi kapcsolatban vannak a megye gyámhivatalaival, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalával, mint engedélyező ellenőrző szervvel. Szoros a kapcsolat a kiskorúak és családjuk vonatkozásában a települések gyermekjóléti szolgálatainak családgondozóival, valamint az egészségügyi, oktatási és szociális intézményekkel és a rendvédelmi szervekkel. Kapcsolatot tartanak a megyében jelenlévő egyházi fenntartású, az országos szintű minisztériumi fenntartású, az alapítványi vagy egyéb fenntartású intézményekkel és a többcélú intézményekkel, amely integrált formában gyermekvédelmi szakellátási feladatot is ellát.

Befogadó otthon – Kecskemét Árvácska u. 24. – telephely

A Bács-Kiskun Megyei Gyermekvédelmi szakszolgálat egyetlen, 10 főt ellátó befogadó otthont működtet. Itt a kiskorúak ideiglenes hatályú elhelyezésben vannak, melynek határideje 30 nap, azonban sokszor hónapokig is eltart.

Jelenleg a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában lévő gyermekvédelmi intézmények: a Bajai Közoktatási Intézmény és Gyermekotthona, a Duna Menti Közoktatási Intézmény és Gyermekotthona és az Integrált Közoktatási Intézmény Kecskeméti Tagintézménye.

Jövőre vonatkozó célok, elképzelések

A gyermekvédelmi szakszolgálat gyermekotthonai esetében a civil szervezetekkel való korábbi együttműködés széleskörűnek mondható és a jó együttműködésen alapult. Leginkább táboroztatásra, nyári és szabadidős programok szervezésére, közös ünneplésre jött létre, vagy adományozásról szólt. Jelenleg az otthont nyújtó ellátás átadásával ezek a meglévő kapcsolatok a közös feladatok hiányában már nem működnek abban a formában, mint korábban. A közoktatási intézményekhez tartozó gyermekotthonok esetében továbbra is megtalálhatóak ezek a civil segítő, támogató szervezetek.

Új kapcsolatok kialakítására van igény és lesz szükség a befogadó otthon esetében, minél több lehetőséget biztosítva ezzel a kiskorúak fejlődésére, élményszerzésre, építő közösségek megtalálására, a tartalmas szabadidő eltöltésére. A szakmai programban foglaltak szerint minden lehetőséget igénybe kívánnak venni ennek érdekében, legyen az egyházi, civil vagy önkéntes segítség.

2011. 12. 01-től egyházi fenntartó és működtető bevonása már megtörtént a megyei gyermekvédelmi szakellátás otthont nyújtó ellátási rendszerébe.

Tekintettel arra, hogy a gyermekvédelmi szakszolgálat otthont nyújtó szolgáltatása ellátási szerződés útján továbbra is biztosítható, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság nem zárkózik el ezt más civil vagy egyházi szolgáltatóval – a feltételek megléte esetén – megkötni.

Meg kell említeni a megye területén, de nem megyei fenntartásban lévő intézményeket: az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványát, - a kecskeméti és lajosmizsei intézményt - ahol kecskeméti állandó lakosú kiskorúak és fiatal felnőttek otthont nyújtó ellátásáról gondoskodnak, ellátási szerződés keretében. A Kalocsai Gyermekotthont, mely minisztériumi fenntartásban működik, ahol néhány Bács-Kiskun megyei gyermek is elhelyezésre került, a „Fészek” Egyesületet, az „Otthon” Szociális Szolgáltatót és a „Hazafelé” Egyesületet.

XIII.

A hiányzó feladatok biztosítása, illetve egyes ellátások bővítései

A koncepció előző fejezeteiben már látható volt, hogy az önkormányzat ellátási kötelezettségének teljesítése milyen szinten áll. A korábbi évekhez képest mind a szociális, mind pedig a gyermekvédelmi területet tekintve jól állunk az ellátási kötelezettség teljesítésével.

1. Szociális ellátás

Az Szt. 90. § (2) bekezdésének értelmében a megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási feladatokat, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását, idősök otthonát, valamint – amennyiben a lakossági szükségletek indokolják – hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét megszervezni és fenntartani. (Részletesen lásd: VII. fejezet).

1.1. Alapszolgáltatások

Az alapszolgáltatások közül a szenvedélybetegek, valamint pszichiátriai betegek nappali ellátása tekintetében történt előrelépés. Ezeket a szolgáltatásokat a Főplébániai Karitás Alapítvány biztosítja Kecskeméten, amellyel ellátási szerződést kötött az önkormányzat, bár a szerződéses viszony végleges rendezése még előttünk álló feladat. A kapcsolatot mindenképpen tartóssá kell tennünk annak érdekében, hogy ezek az ellátási formák továbbra is működjenek a városban.

Az ellátási kötelezettség teljesítése szempontjából továbbra is fontos az ellátást biztosító civil szervezetekkel való kapcsolatfelvétel és együttműködés, mivel a tapasztalatok szerint a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek körén belül egyre jobban mutatkozik az ellátási igény. Szomorú tény, hogy az ellátásra szoruló személyek között egyre több a fiatal, depressziós tünetekkel, addiktológiai és drogproblémákkal küzdő ember.

A szenvedélybetegek nappali intézményében elsősorban azokat a személyeket kell gondozni, akiket szenvedélybetegségük miatt korábban fekvőbeteg gyógyintézetben kezeltek, illetve rehabilitációs gyógyintézményben gondoztak, valamint akik az egészségügyi intézményi kezelés, gondozás megelőzése miatt rászorulnak. A pszichiátriai betegek nappali intézményeiben az a személy gondozható, aki korábban pszichiátriai betegsége miatt gyógykezelés alatt állt, illetve akit pszichiátriai betegek intézményében gondoztak, vagy az egészségügyi intézményi kezelés, gondozás megelőzése miatt erre rászorul, és napközbeni ellátása másképp nem oldható meg.

1.2. Szakosított ellátások

Ha a rászoruló személyekről életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális állapotuk miatt az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor őket állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A szakosított ellátások területén a törvényi kötelezettségek teljesítésében jelentős előrelépés történt. A 2013. január 1-jétől hatályos Szt. alapján jelenleg nincs olyan kötelező ellátás, amelyről az önkormányzat ne gondoskodna.

1.2.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények – a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével – ideiglenes jelleggel legfeljebb 1 évi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak. Az elmúlt években átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai közül Kecskeméten a korábbi években a szenvedélybetegek átmeneti otthona, a pszichiátriai betegek átmeneti otthona és a fogyatékosok gondozóháza ellátás nem volt biztosított, viszont 2013. január 1-jétől ezen ellátások biztosításának kötelezettsége az államot terheli, így ilyen intézménytípusok létrehozásáról nem kell gondoskodnunk.

Az éjjeli menedékhelyet és a hajléktalan személyek átmeneti szállását szintén civil szervezet működteti, ezekre vonatkozóan is ellátási szerződést kötött az önkormányzat a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal. A hajléktalanok átmeneti ellátása ezáltal megoldott a városban, jelenleg a kapacitás bővítése nem aktuális.

1.2.2. Ápoló-gondozó, illetve rehabilitációs otthonok

Az Szt. 90. § (2) bekezdése értelmében a megyei jogú városnak idősek otthonát, valamint – amennyiben a lakossági szükségletek indokolják – hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét kell megszervezni és fenntartani. Az önkormányzat fenntartásában működik idősek otthona így az elmúlt években a hajléktalanok otthonának, illetve a hajléktalan személyek rehabilitációs otthonának létrehozását kellett megoldani.

A korábban már említettek szerint a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kötött ellátási szerződés alapján a civil szervezet biztosítja mindkét ellátást Kecskeméten, így ezt az ellátási kötelezettséget is teljesíteni tudtuk. Ennek következtében e területen sincs egyelőre további fejlesztésre szükség.

2. Gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások

A Gyvt. 94. §-a értelmében az önkormányzatnak bölcsődét, gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, illetve gyermekjóléti központot kell működtetnie.

A 2009. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban a megyei jogú városnak kellett gondoskodnia a szakellátás keretén belül az otthont nyújtó, valamint az utógondozói ellátásról. Erre vonatkozóan 2009. január 1-jei hatállyal önkormányzatunk megállapodást kötött a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzattal, majd – e megállapodást felmondva - 2010. augusztus 9-i hatállyal az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával.

A Gyvt. módosításának következtében szakellátásra vonatkozó ellátási kötelezettség 2013. január 1-jétől az államot terheli, így az önkormányzatnak ettől az időponttól csak az alapellátások működtetéséről kell kötelezően gondoskodnia.

Az önkormányzat a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően működteti a bölcsődét, a gyermekjóléti központot, ellátási szerződés útján gondoskodik a családok átmeneti otthonának működtetéséről. Az elmúlt évek egyik negatívuma, hogy a kihasználatlanság miatt az önkormányzat által fenntartott gyermekek átmeneti otthona működési engedélye visszavonásra került. Az átmeneti gondoskodással járó feladatokat egyelőre oly módon próbáljuk megoldani, hogy helyettes szülői ellátásra szerződést kötöttünk az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával, amely azonban nem mentesíti az önkormányzatot az átmeneti otthon működtetésének kötelezettsége alól. A SOS- Gyermekfalu viszont létrehozna a jövőben egy gyermekek átmeneti otthonát Kecskeméten, így egy erre vonatkozó ellátási szerződéssel a hiányzó intézménytípust pótolni tudjuk.

3. Egyes, már működő ellátások bővítésének lehetősége

Bár a törvényi kötelezettségek jelentős terhet rónak az önkormányzatra, a már működő ellátások között is van olyan, amely az ellátási igényeket tekintve bővítésre szorul. Az ellátások bővítésénél kell figyelembe vennünk azt az alapelvet, hogy az ellátások kerüljenek közelebb az ellátottakhoz.

A legnagyobb ellátási igény az idősek otthonánál jelentkezik, mivel az elhelyezésre várakozók létszáma folyamatosan 300 fő felett van. Mivel az idősek otthonába történő felvételt jelenleg a napi 4 órát meghaladó gondozási szükséglet alapozza meg, racionálisan nem tervezhető egy új idősek otthonának kialakítása.

Szükséges azonban a jövőben a már működő ellátások fejlesztése, illetve átalakítása is. Az ESZII Platán Otthonának 25 férőhelyes hetényegyházi részlege műszakilag igen rossz állapotban van, felújítása pedig gazdaságtalan. A Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti, a Platán Otthon területén levő, jelenleg üresen álló intézményi épületben – felújítást követően - lehetőség nyílna a hetényegyházi részleg elhelyezésére. Jelenleg az intézmény kialakításának első üteme megvalósult, viszont a második ütemre jelenleg a pénzügyi fedezet nem áll rendelkezésre. A teljes megvalósítással egyébként 36 férőhely lenne kialakítható, így a jelenlegi kapacitás 11 férőhellyel növekedne.

Ugyancsak tervezhető az Őszirozsa Időskorúak Gondozóházának bővítése is, ennek megvalósítására azonban jelenleg pénzügyi fedezet nem áll rendelkezésre. A 2009-ben kialakított és 2010-től működő intézmény jelenleg 22 férőhellyel működik, az ellátási igényeket figyelembe véve viszont célszerű lenne 30-32 férőhelyesre történő bővítése.

Ezen felül az étkeztetésnek és a fogyatékosok nappali ellátásának az intézményi kapacitásait kell bővíteni vagy – ami reálisabban elérhető – civil partnerek szolgáltatásaival, rendezett szerződéses keretek között kell gondoskodnunk a városi igényekről. Ez utóbbi célt a legcélszerűbb a következő stratégiával elérni: a jelenlegi népkonyhai ellátásra vonatkozó ellátási szerződés felülvizsgálata eredményeként egy új szerződéses alapokon nyugvó, bővített népkonyhai ellátást kell bevezetni, a fogyatékosok nappali ellátását ki kell egészíteni tartós és rendezett szerződéses kereteket teremtve.

4. A fejlesztések ütemezése és forrásai

A hiányzó feladatok biztosítására, valamint az egyes ellátások bővítésére vonatkozó feladatok ütemezése és költségei

Fejlesztési cél	Projekt rövid leírása	Tervezett költség (eFt)	Megvalósítás időpontja
ESZII Platán Otthon időskorú részleg rekonstrukciója	Platán Otthon időskorú részleg teljes rekonstrukciója uniós pályázati forrás felhasználásával	200.000	2014.
Bölcsődék épületeinek felújítása	A bölcsődék elhelyezéséről szolgáló épületek folyamatos felújítása, tárgyi eszközeinek cseréje	200.000	2013-tól folyamatos
ESZII Platán Otthonának bővítése	A Platán Otthon üres épületében 36 férőhelyes idősok otthona részleg kialakítása, ezzel egyidejűleg a Belsőnyíri 25 férőhelyes részleg megszüntetése	100.000	2014-2015.
Gyermekek átmeneti otthona ellátás biztosítása	Ellátási szerződés megkötése közbeszerzési eljárás lefolytatását követően	20.000/év	2014.
Pszichiátriai és szenvedélybeteg alapellátásának biztosítása	Ellátási szerződés megkötése közbeszerzési eljárás lefolytatását követően	9.000/év	2014.
Fogyatékos személyek alapellátásának megfelelő biztosítása	Ellátási szerződés megkötése közbeszerzési eljárás lefolytatását követően	6.400/év	2014.

A fejlesztések forrásai:

- Önkormányzati saját forrás
- Uniós támogatások
- Egyéb pályázati lehetőségek
- Adományok.

Az intézményi telephelyeket érintően több kisebb beruházásra is szükség van, amely az épületek állagmegóvását, valamint a működés folyamatosságát hivatott biztosítani. A kisebb szükséges beruházási, felhalmozási terveket az alábbi táblázatok tartalmazzák:

A szociális ellátás telephelyeinek tisztasági festése

Telephely	Festendő felület (m2)	Becsült bruttó költség (Ft)
Forradalom u. Bölcsőde	3700	3 383 280
Lánchíd u. Bölcsőde	4000	3 657 600
Mátis K. u. Bölcsőde	1550	1 417 320
Széchenyi st. Bölcsőde	1550	1 417 320
Árpádvárosi Bölcsőde	4700	4 297 680
Hunyadivárosi Bölcsőde	2700	2 468 880
Bölcsődék össz.:	18200	16 642 080
Fecske u. 20.	2370	2 167 128
Széchenyi stny-i kirendeltség	600	548 640
Családtámogató össz.:	2970	2 715 768
Platán Otthon	15500	14 173 200
Kisplatán	1530	1 399 032
Margaréta Otthon	20500	18 745 200
Otthonok összesen	37530	34 317 432
Posta u 7.	283	258 775
Horváth D. krt.	360	329 184
Kápolna u.	750	685 800
Margaréta u. 2	1300	1 188 720
Csongrádi u.26	600	548 640
Ipoly u.	750	685 800
Idősgondozás össz.	4043	3 696 919
MINDÖSSZESEN		57 372 199

Szociális ellátás telephelyeinek felújítási, beszerzési tervei

	IDŐSGONDOZÁS	
Telephely	Beruházás-fejlesztés	Várható költség
Kápolna u.	Parketta csiszolás-lakkozás Tálaló konyha kialakítása Laptop Fénymásoló Légkondicionálás Mosógép Szárítógép	250 000 1 000 000 180 000 400 000 850 000 90 000 130 000
Kápolna u. össz.:		2 900 000
Margaréta u.2.	Fénymásoló cseréje Számítógépek cseréje Külső nyílászárók cseréje Kazán cseréje Mosógép cseréje	400 000 360 000 5 000 000 500 000 90 000
Margaréta u. 2. össz.:		6 350 000
Posta u.7.	Épület külső festése Emésztőgödör megszüntetése Kazán cseréje Klimatizálás Külső nyílászárók cseréje Akadálymentesítés Mozgássérült WC kialakítása Raktárpépület felújítása Kútfúrás+felszerelés Számítógépek cseréje	800 000 300 000 800 000 840 000 2 000 000 500 000 700 000 400 000 350 000 360 000
Posta u. össz.:		7 050 000
Ipoly u.	Hátsó terasz burkolása Étkező járólap csere Légkondicionálás Tálalóban kézmosó kialakítása Melléképület teljes felújítása	600 000 150 000 560 000 70 000 2 500 000
Ipoly u. össz.:		3 880 000

	GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
Telephely	Beruházás-fejlesztés	Várható költség
Gyermekjóléti Központ	Gépkocsi összerékhajtással	6 000 000

Bentlakásos intézményi telephelyek felújítási, beszerzési tervei

	OTTHONOK	
Telephely	Beruházás-fejlesztés	Várható költség
Margaréta Otthon	Külső nyílászárók cseréje	37 000 000
	Fűtőkorszerűsítés (radiátorok+szelepek cseréje)	22 000 000
	Belső nyílászárók részleges cseréje	5 000 000
	Aula burkolatcsere	3 000 000
	Lift felújítás	5 700 000
Margaréta O. össz.:		72 700 000
Platán, Belsőnyír	Beruházás befejezése	100 000 000
Platán, Szt . László város	Teljes körű felújítás	1 500 000 000
Őszirózsa Gondozóház	Légkondicionálás	1 200 000

XIV.

Az intézmények racionális működésének vizsgálata

Mivel a szociális ellátórendszer kialakítása és bővítése jelentős költségigénnyel jár, megfelelő vizsgálatot követően elengedhetetlen az intézményi feladatellátás további racionalizálása.

Bár az intézményi telephelyek ellátási feltételei az utóbbi pár évben javultak, és a szükséges racionalizálások megtörténtek, az önkormányzat, valamint az ESZII folyamatosan dolgozik azon, hogy a szociális szolgáltatásokat a racionális feladatellátás figyelembe vételével tudja biztosítani.

A korábbi fejezetekben már esett szó a civil, illetve egyházi szervezetek ellátásokba történő bevonásáról. Az ellátásokat áttekintve további vizsgálatok szükségesek arra vonatkozóan, hogy a már működő ellátások között vannak-e még olyan ellátások, melyeket civil vagy egyházi szervezet részére át lehet adni.

A feladatok szervezeti átalakításánál, illetve más szervezet részére történő átadásánál minden esetben szükséges gazdasági számítások elvégzése, valamint a feladatot átvevő szervezet referenciájának, illetve az átalakítás ellátottakat érintő kihatásának vizsgálata. Az ellátások

átadását követően az önkormányzat számára garancia az ellátást végző szervezet Szt.-ből eredő beszámolási kötelezettsége, illetve az önkormányzat ellenőrzési lehetősége.

XV.

Az esélyegyenlőség megteremtése

Az Európai Unió fontos alapelve és szociális alapjának elsőszámú támogatási területe az esélyegyenlőség biztosítása. A közösségi politikában az esélyegyenlőség biztosítása az egyik legfontosabb cél, amelynek lényege, hogy az európai intézményeknek minden tevékenységükkel elő kell segíteniük a nemi, faji, etnikai, vallási, fogyatékos, vagy életkor szerinti kirekesztés elleni küzdelmet: az esélyegyenlőség megvalósítását. Az esélyegyenlőségi tartalmú rendelkezéseket a közösségi jogban elsősorban irányelvek tartalmazzák. Az önkormányzati rendeletek terén ez kettős feladatot jelent az önkormányzati jogalkotás számára: egyrészt rendeleteikben tartózkodniuk kell a diszkriminatív rendelkezések alkalmazásától, másrészt bizonyos esélyegyenlőség biztosítását célzó rendelkezéseket be kell építeniük szabályozásukba. Az önkormányzatnak azonban e téren nemcsak az uniós követelményeket, hanem az azon alapuló hazai jogszabályi előírásokat is be kell tartania.

2005. októberében Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata két témában nyújtott be pályázatot – fogyatékos személyek, illetve kisebbségek - az „Önkormányzatok az esélyegyenlőségért” elnevezésű pályázatra. A fogyatékos személyek kategóriában Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata „Az önkormányzatok az esélyegyenlőségért díj 2005.” I. helyezettje lett.

Az önkormányzat - elsősorban az Idősügyi Tanács megalakításának köszönhetően - 2009-ben a megyei jogú városok kategóriájában elnyerte az Idősbarát Önkormányzat Díjat.

1. Akadálymentesítés

Az önkormányzati intézmények felújítása során minden esetben a jogszabályi előírásoknak megfelelően megtörténik az akadálymentesített környezet kialakítása. Sajnos még mindig vannak a városban olyan középületek, amelyek akadálymentesítését a megfelelő források hiánya, vagy a középületek műemléki védettsége miatt még nem sikerült megoldani. Az önkormányzat jelentős eredményeket ért el ugyanakkor az elmúlt években a közterületek, utak és járdák akadálymentesítése kapcsán, amely főleg a belvárosban érzékelhető.

2. Tartós munkanélküliek és csökkent munkaképességűek foglalkoztatása

Az utóbbi években önkormányzatunk jelentős eredményeket ért el a tartós munkanélküliek foglalkoztatása területén. A rendszeres szociális segélyben részesülők közül a Családvédelmi Osztály 2001-2009. között szervezte a tartós munkanélküliek időleges foglalkoztatását a különböző önkormányzati intézményeknél és társaságoknál. A 2010. évtől 2012-ig a Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás megállapodás alapján látta el a feladatot. Mivel a Társulás 2012. december 31-én jogutód nélkül megszűnt, a feladatot 2013-tól jórészt a Kecskeméti Foglalkoztatási Nonprofit Kft. látja el. A Foglalkoztatási Kft.-nél foglalkoztatottak feladata a parkfenntartási, illetve a hó- és síkosságmentesítési munkálatok elvégzése.

A foglalkoztatottak zöme parkfenntartási feladatokat végez a városban, de jelentős a száma azoknak is, akik az intézményeknél, illetve az ellátási szerződéssel rendelkező civil fenntartóknál dolgoznak különböző adminisztratív vagy fizikai jellegű munkakörökben. E tevékenységet az állami költségvetés részben finanszírozza, így a foglalkoztatással kapcsolatban sem az önkormányzatnak, sem az intézményeknek nem jelentkezik jelentős többletköltsége. Megfelelő állami támogatás mellett ez a program továbbra is jó szinten végezhető és folytatható.

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását a Kecskeméti Nonprofit Foglalkoztatási Kft. végzi.

Az önkormányzatok szerepvállalása a jövőben megnőhet a foglalkoztatáspolitikai stratégia kialakításában, a fejlesztésekben érdekeltekkel (munkaadók, vállalkozók, munkavállalók) szoros együttműködésben, továbbá olyan cselekvési programok, projektek kidolgozásában, melyek a helyi foglalkoztatás bővítését eredményezik. E területeken jelentős a helyi önkormányzatok érdekeltsége, hiszen az új munkahelyek bővítik a helyi forrásokat, új fejlesztéseket indukálnak, illetve csökkentik a szociális kiadásokat.

3. Ifjúsági Cselekvési Terv

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúsági Cselekvési Terve Kecskemét társadalmi-gazdasági helyzetének, a városban élő fiatalok igényeinek és az ifjúsági területen dolgozó szakemberek javaslatainak figyelembevételével készült. A cselekvési tervet a Közgyűlés a 442/2009. (XI. 26.) KH. számú határozatával fogadta el. Mivel a cselekvési terv három éves időtartamra határozza meg az ágazatra vonatkozó helyi akciókat, beavatkozásokat és feladatokat, szükséges vált a dokumentum felülvizsgálása és aktualizálása. Ennek eredményeként született meg Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2013-2015-re vonatkozó Ifjúsági Cselekvési Terve, amelyet a Közgyűlés a 18/2013. (II.14.) KH. számú határozatával fogadott el.

Az Önkormányzat a felülvizsgált és aktualizált cselekvési terv elkészítésével, az ifjúsággal foglalkozó intézmények, szervezetek, szakemberek és fiatalok által közösen megfogalmazott szakmai stratégiai irányok és feladatok kidolgozásával a közös szakmai fellépés, együttműködés, partnerség és felelősségvállalás alapját kívánta megfogalmazni és előmozdítani. A cselekvési terv elkészítésekor kiemelt szempont volt, hogy közösen, a város ifjúságával foglalkozó, vagy abban érintett intézmények, szervezetek minél több képviselőjével, a célcsoport legszélesebb körű bevonásával együtt történjen a fiatalok helyzetének felmérése és elemzése, valamint az ifjúságpolitika jövőbeli stratégiájának meghatározása és a három évre szóló feladatok megfogalmazása.

A cselekvési terv célja, hogy alapot szolgáltasson az önkormányzat számára a város ifjúságával kapcsolatos feladatainak eredményes és hatékony ellátásához szükséges döntések meghozatalához. Ugyanakkor kísérletet tesz arra, hogy meghatározza azokat a normákat, alapelveket, amelyeknek stratégiai és napi szinten egyaránt jellemezniük kell az ifjúsággal kapcsolatos feladatok végzését. Elsődleges célcsoportja a 11-30 éves kecskeméti fiatalok (egyének és közösségeik), másodlagos célcsoportja a fiatalokat és közösségeiket segítő szervezetek, intézmények és szakemberek.

Az ifjúsági cselekvési terv elkészítése során végzett munka eredményei rávilágítanak arra, hogy a város ifjúságának és a velük foglalkozó intézményeknek, civil szervezeteknek igénye van az ifjúságpolitika alakításában, a célok kitűzésében és a megvalósítás feladatainak

végrehajtásában való részvételre. Ugyanígy nagy az igény és a készség a fiatalok és az ifjúság különböző korosztályainak érdekében folytatott munka összefogására, az erők egyesítésére.

A cselekvési terv összhangban van a fiatalok helyi és regionális közéletben való részvételéről szóló *Európai Charta*, illetve az *Európai Ifjúsági Információs Charta* alapelveivel.

4. Esélyegyenlőségi Program

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata települési esélyegyenlőségi programot fogadott el, amelyben a jogszabályban foglaltak alapján elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. A program tartalmazza ugyanakkor a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet alapján 2013. június 30-ig Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata is Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója az esélyegyenlőségi program egyik alappillére. A programban 5 esélyegyenlőségi célcsoportra (mélyszegénységben élők és/vagy romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők), illetve az őket esetlegesen érintő foglalkoztatási, lakhatási, megélhetési, szociális és egészségügyi problémákra fókuszálva nyújt az önkormányzat egyrészt egy részletes városi helyzetelemzést, másrészt pedig konkrét beavatkozási javaslatokat felelősökkel és határidőkkel.

XVI.

2010-2012-ben elért eredmények

A koncepció előző fejezeteiben már megemlítsre került néhány olyan intézkedés, melyet a koncepció megalkotása óta eltelt két évben elért az önkormányzat. Az alábbiakban összefoglalóan felsorolásra kerülnek a 2010-2012-ben elvégzett feladatok és az eredmények.

- Mélyült a kapcsolat a szociális feladatokat ellátó civil szervezetekkel, amely a további feladatellátás biztosítását eredményezheti.
- Az önkormányzat új alapokra helyezte a szociális intézmények ingatlanhasznosítását, amelynek végrehajtásával fejleszthetőek lesznek a szociális ellátások.
- A közfoglalkoztatásba jelentős számú tartós munkanélküli személy került bevonásra.
- Elindult a szociális nyári gyermekétkeztetés programja, amelynek keretén belül évente több száz szociálisan rászoruló gyermek étkeztetését tudjuk állami támogatás igénybe vételével megoldani.
- Kialakításra került az Őszirozsa Időskorúak Gondozóháza.

- A Kápolna utca 8. szám alatti telephely szakmai feltételeit biztosította az önkormányzat, így a telephely végleges működési engedélyt szerzett.
- A hajléktalan-ellátás kisserződtesre került, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat teljes körűen biztosítja a városban a hajléktalanok ellátását.
- A Csongrádi u. 26. szám alatti telephely, valamint az Ipoly u. 1. szám alatti telephely felújításra került.

A koncepció legutóbbi felülvizsgálata óta eltelt időszakban az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságánál az alábbi beszerzések és felújítások történtek:

SZOCIÁLIS ELLÁTÁS FELHALMOZÁSI KIADÁSAI ÖSSZESEN 2010. ÉVBEN	
Épület felújítás összesen	58 804
Beruházási kiadások összesen	42 558
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	101 362

BÖLCSŐDEK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2010. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Bölcsődék	fűtési rendszer bővítése	2 347
Bölcsődék	nyílászáró csere	15 840
	nyílászáró csere	1 565
	műszaki ellenőrzés, versenyeztetés lefoly.	500
	homlokzat felújítása	4 132
	tetőlefedő csere	6 991
Épület felújítás összesen		31 375
Bölcsőde	tűzjelző rendszer kiépítése	4 671
Bölcsődék	számítástechnikai eszközök	1 525
Bölcsődék	takarítógép	823
	hűtőszekrény	73
	éttermi-konyhai eszközök	143
	mozgásfeljlesztő játékok	670
Bölcsőde	udvari játékok	1 624
Beruházási kiadások összesen		9 529
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		40 904

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2010. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Szociális ágazat	Ipoly u. telephely bővítése	11 000
	Csongrádi utca bővítése	351
Szociális ágazat	Csongrádi u. akadálymentesítés	5 778
Épület felújítás összesen		17 129
Szociális ágazat	szoftver licence	104
Lelki Elsősegély Telefonszolgálat	hangrögzítő	75
Szociális ágazat	számítástechnikai eszközök	1 518
Jókai átköltözés	tv, projektor	150
	mosógép, hűtő, tűzhely, íróasztal	313
Szociális ágazat	telefax	59
	hűtőszekrény	435
	bioptron lámpa	70
Szociális ágazat	Csongrádi u. beépített bútor	222
Beruházási kiadások összesen		2 946
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		20 075

BENTLAKÁSOS ELLÁTÁSOK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2010. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Margaréta Otthon	csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása	6 965
Platán otthon	terasz felújítása	3 335
Épület felújítás összesen		10 300
Margaréta otthon	szoftver licence	262
Őszirozsa Gondozóház	Iratkezelő rendszer	140
	szoftver licence	52
Platán Otthon	szoftver licence	157
Platán Otthon	terasz bővítése	356
Platán Otthon	épület kialakítása	15 974
	épület kialakítása (fordított áfa)	3 994
	közbeszerzési díj, műszaki ellenőrzési díj	500
	engedélyezési terv	375
	demens kerítés	3 130
Margaréta Otthon	nyomtató	71
	számítástechnikai eszközök	768
Őszirozsa Gondozóház	számítógép	154
Platán Otthon	számítástechnikai eszközök	462
	másológép	402
Margaréta Otthon	defibrillátor	191

	kábel tv. kiépítése	150
	tv, projektor	320
	hűtőszekrény	197
	klímaberendezés	684
	stúdió kialakítása	579
Őszi rózsa Gondozóház	hűtőszekrény	124
	telefonközpont kiépítés	364
Platán Otthon	vál adékszívó	64
	Lcd TV	400
	hűtőszekrény, tűzhely	213
Beruházási kiadások összesen		30 083
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		40 383

* * *

SZOCIÁLIS ELLÁTÁS FELHALMOZÁSI KIADÁSAI ÖSSZESEN 2011. ÉVBEN	
Épület felújítás összesen	538
Beruházási kiadások összesen	57 735
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	58 273

BÖLCSŐDÉK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2011. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Bölcsőde	épület felújítása	538
Épület felújítás összesen		538
Bölcsőde	ételmaradék tároló kialakítása	597
Beruházási kiadások összesen		597
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		1 135

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2011. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Szociális Ágazat	távfelügyeleti rendszer	119
	office program	195
Szociális Ágazat	számítógép	144
	számítógép 3 db	350
Szociális Ágazat	bútor	579
	átjátszó berendezés	644
	Énó pavilon, hintaágy	300

	videokamera	100
Beruházási kiadások összesen		2 431
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		2 431

BENTLAKÁSOS ELLÁTÁSOK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2011. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Platán Otthon	betegnyilvántartó program	100
	office program	65
Platán Otthon	Platán Otthon kialakítása + fordított áfa	36 030
	Műszaki ellenőrzés	750
	Terasz kialakítása	2 775
	acéllépcső	495
	külső térburkolat	1 600
	ivóvízhálózat csere	3 906
Margaréta Otthon	nővérhívó jelzőegység kiépítése	100
	kupola árnyékoló	1 648
Platán Otthon	számítógép	66
	számítógép	119
Platán Otthon	mechanikus betegállító	196
	szennyegyűjtő kocsi	1 086
	fűszegélynyíró	140
	telefonvonal kialakítása	161
	mosogatógép	75
	ágyazókocsi	175
	gyógyszerszállító kocsi 2 db	110
	légmatrac	294
	fürdetőágy	1 390
	betegcsúsztató lepedő	109
	fürdetőkádlift	169
	fém konténer 2 db	500
	aszalógép	106
Margaréta Otthon	vetítövászon	75
	mechanikus betegállító	200
	mosogatógép	85
	klímaberendezés	168
	mosogatógép	94
	emelő elektromos lift	710
	emelőháló	90
	ágyazókocsi 2 db	239
	betegcsúsztató lepedő	108
	kerekesszék	324

	szennyestároló kocsi 2 db	384
	gyógyszerszekrény	65
Beruházási kiadások összesen		54 707
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		54 707

* * *

SZOCIÁLIS ELLÁTÁS FELHALMOZÁSI KIADÁSAI ÖSSZESEN 2012. ÉVBEN	
Felújítás összesen	26
Beruházási kiadások összesen	4 221
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	4 247

BÖLCSŐDÉK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2012. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Bölcsőde	gázbojler	1 196
Beruházási kiadások összesen		1 196
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		1 196

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2012. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Szociális ágazat	számítógép felújítás	18
Felújítás összesen		18
Szociális ágazat	TGSz szoftver napi rögzítésre való átállás	13
	szoftverbővítés excel importálásához	37
	TGSz szoftver bővítése MHN modul	118
	projektor	100
	jelzőkészülék	248
Beruházási kiadások összesen		516
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		534

BENTLAKÁSOS ELLÁTÁSOK FELHALMOZÁSI KIADÁSAI 2012. ÉVBEN		
Ágazat	Megnevezés	Teljesítés e Ft-ban
Margaréta otthon	számítógép memória bővítés	8
Felújítás összesen		8
Margaréta otthon	szoftverbővítés excel importálásához	24
	TGSz szoftver bővítése MHN modul	27
	fizioterápiás készülék	55
	klíma	359
Platán otthon	szoftverbővítés excel importálásához	24
	vízvezeték kiépítése	688
	áramelosztó szekrény csere	155
	TGSz szoftver bővítése MHN modul	27
	Tv készülék	89
	Vízvezeték leolvasó készülék	211
	üvegajtós hűtővitrin	132
	EKG készülék	468
	Pavilon	250
Beruházási kiadások összesen		2509
FELHALMOZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		2517

XVII.

További várható eredmények és a megvalósítás nehézségei

A szolgáltatástervezési koncepció gyakorlati megvalósítása a szociális szolgáltatások mennyiségének és minőségének, a szolgáltatások sokszínűségének fejlődését eredményezi. Nemcsak a különböző típusú emberi problémákra keres megoldást, hanem komplex segítséget ad a szociális munka célcsoportjai életkörülményeinek javításához. A koncepció célja hozzásegíteni az embereket az egészséges, értékes minőségi élethez, a jóléthez.

Az integrált szolgáltatások elősegítik a választási és döntési lehetőséget, mind az ellátást igénylők, mind pedig a szociális szakemberek számára. A különböző gondozási formák egymásra épülése, a szervezeti struktúrák összehangolása, valamint a szolgáltatások hálózatra szerveződése az erőforrások optimális kihasználását és a hiányok pótlását teszik lehetővé.

A szolgáltatástervezési koncepció megalkotása és felülvizsgálata fontos annak érdekében is, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, a legjobb szolgáltatás nyújtása az ellátást igénylők megalapozott költségvetés tervezésére épüljön.

Nem hallgatható el azonban az sem, hogy a koncepció végrehajtása olyan mértékű finanszírozást igényel, melyet sem a szolgáltatást nyújtó intézmények, sem a fenntartó önkormányzat önerőből nem képes biztosítani. Ezért szükség van az összes lehetséges pályázati erőforrás kihasználására, a feladatok ésszerű gazdálkodás mellett történő elvégzésére és a társadalmi, valamint egyházi szervezetek hathatós támogatására az ellátásban. Szükség van továbbá a város és az állami fenntartó közötti konszenzus megteremtésére, valamint a szociális jogalkotásban résztvevő szervekkel történő kapcsolatteremtésre. Mivel a koncepció egy része csak állami támogatásokból tud megvalósulni, folyamatosan kapcsolatot kell tartani a szakminisztérium illetékes főosztályaival annak érdekében, hogy a kidolgozott fejlesztési elképzelések valóra váljanak.

A szolgáltatástervezési koncepció végrehajtása – a költségvetési lehetőségek függvényében – tovább folytatódik, de a szociális szolgáltatást nyújtó intézményeknek, az önkormányzati és civil fenntartóknak, valamint az önkormányzat által létrehozott Helyi Szociálpolitikai Kerekasztalnak lehetősége és egyben kötelessége a végrehajtás folyamatát értékelni, annak érdekében, hogy a megvalósítás mindig a változó szociális szükségletekhez igazodjon.

Kecskemét, 2013. június

* * *

Felhasznált jogszabályok és dokumentumok:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény;

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény;

Az Európai Szociális Karta kihirdetéséről szóló 1999. évi C. törvény;

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet;

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet;

Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium módszertani útmutatója a szolgáltatástervezési koncepció összeállításához;

Hegyesi Gábor – Orsós Éva: Bevezetés a helyi szükségletek és források megismerésének módszertanába

Szamel Katalin: Európai szociális jogok Magyarországon

* * *